

Eesti TURISM

TOUREST 2013

Teravmökk-ninasarvik (*Diceros bicornis*)

Avatud
iga päev!

Kogu perega Tallinna Loomaaeda!

Paldiski mnt. 145
tel 694 33 00

Kassad avatakse kell 9
Siseekspositsioonid E suletud

Laste loomaaed avatud suvekuudel
www.tallinnzoo.ee | zoo@tallinnzoo.ee

Kalev Spa hotell ja veekeskus

Keset vett ja keset linna

kalevspa
hotell & veekeskus

Mugav perehotell aktiivsele puhkajale

- Tallinna suurim veekeskus ja mitmekülgne spordiklubi
- Ilu-, tervise -ja wellnesskeskus
- À la carte restoran Linda

Kalev Spa hotell ja veekeskus asub Tallinna vanalinnas, Aia 18
Tel. +372 649 3300 kalevspa@kalevspa.ee www.kalevspa.ee

Sisu:

Tourest lööb ukсед valla

lk 4 – 5

Touresti programm

lk 6 – 8

Portree: Erik Sakkov

lk 10 – 13

Turismisektor majanduse üks veduritest

lk 14 – 15

Koverentsiturism Eestis

lk 16 – 17

Tarbijakaitseameti nõu: reisi planeerimas

lk 18

Puhka Eestis: vahvaid tegemisi maakondades

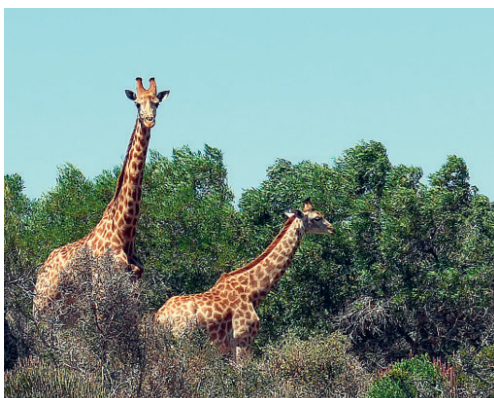
lk 20 – 25

Surfaja paradiis LAV

lk 26 – 27

Aerofotod pilve piirilt

lk 28 – 29

Eesti kuurort sai 200-aastaseks

lk 30

Messihalli plaanid ja osalejate pakkumised

lk 32

Tourest eksponendid

lk 33 - 35

Eesti Turism

Väljaandja: OÜ Meediapilt
Koduleht: www.meediapilt.ee

Toimetuse e-post: toimetus@meediapilt.ee, telefon +372 5221972

Reklaamiosakonna e-post: reklam@meediapilt.ee, telefon +372 530 27094

Kujundusosakonna e-post: kujundus@meediapilt.ee

Ajakirja toimetaja: Kadri Tamm

Trükk: AS Kroonpress

Toimetusel on õigus kaastõid lühendada ja toimetada. Ajakirjas avaldatud artiklid ja fotod on autoriõigusega kaitstud, levitamiseks vajalik OÜ Meediapilt nõusolek. Kaebuste korral ajakirja sisu osas võib pöörduda Pressinõukogusse (meil: pn@eall.ee).

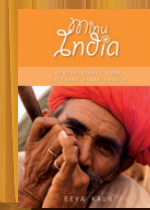
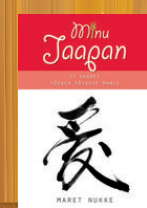

MEEDIAPILT OÜ
Hoiaime Sind pildil

PETRONE PRINT

Reisi raamatute abil

www.petroneprint.ee

Foto: EAS

Tourest lööb ukсед valla

Tourest toimub tänavu juba 22. korda. Messi tähtsus suureneb aasta-aastalt, eksponentide arvu kasvu takistab vaid asjaolu, et Eesti Näituste messikeskus pole kummist – see seab piirid laienemisele.

TEKST: **KADRI TAMM**

Aasta oodatuid turismisündmusi on käes. Pea 400 eksponenti tutvustavad majutuskohti ja reisisihte, andes ideid puhkuse veetmiseks, pakkudes pileteid ka töistesse sihtpunktidesse, tutvustades Eesti kultuuri ja vaatamisväärsuseid. Ka saatkonnad on kohal, seda nii lähemate naabrite hulgast kui ka eksootilistest riikidest.

“Meie eesmärk on väliseksponentide arvu suurendada,” nendib Eesti Turismifirmade Liidu peasekretär Kristen Lahtein. “Eks seda mõjutab ka mugavate lennuühenduste olemasolu, kuivõrd nähakse mõtet ja potentsiaali tulla.”

Tänavusel messil on nii uusi tulijaid kui ka neid, kes

sündmuse keskel algusest peale olnud. “Aastate jooksul on kohal olnud näiteks Dubai Department of Tourism Marketing,” kirjeldab Lahtein. “Samas Lõuna-Aafrika esindajaid on messil esmakordselt.”

Traditsiooniliselt on messi üks tõmbenumber Puhka Eestis hall, kus maakondade boksidest osalevad kaaseksponentidena eripalgelised turismiga seotud firmad. “Olgu tegu Maanteemuuseumi või turismitaluga, see on hea võimalus Eesti isikupära tutvustada,” tõstab Lahtein esile. Messil oli mullu üle 26 000 külastaja, kes kõigest sellest osa saavad.

Korraldajad on mõelnud ka pisikestele külalistele, kes saavad lustida lastehallis. C-hallis asub lava, kust juhitakse messi programmi ja korraldatakse mängu.

Avasta Puhka Eestis hall

JUHAN ANUPÕLD, EAS

EASi (Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus) Turismiarenduskeskus on olnud Touresti messi tegemistesse kaasatud alates 2003. aastast.

Kui kümme aastat tagasi loodi messihalli eraldi siseturismi ala, kuhu koondati kokku erinevad Eestimaa piirkonnad, siis viis aastat tagasi oli Tourest 2008 suurimaks uudiseks Puhka Eestis halli loomine EASi Turismiarenduskeskuse poolt.

Ligi 1200 m² suurusesse halli on kokku koondunud Eesti-siseseid reisi- ja puhkevõimalusi tutvustavad ettevõtted ja organisatsioonid, kes tutvustavad just oma piirkonna eripärasid ja turismitooteid.

Eesti siseturismi võimaluste tutvustamine ühtses Puhka Eestis hallis on olnud messi suureks tugevuseks: siseturismi pakkujad on kergesti leitavad, aastast aastasse kiidetakse ka siseturismi pinna ühist üldkujundust, avarust ja omanäolisust, kus on võimalikult vähe tüüplette ning vaheseinu.

Pärast kümnet aastat on kätte jõudnud aeg, mil EASi Turismiarenduskeskus on Puhka Eestis ala koordineerimise andnud üle Eesti Turismifirmade Liidule, kes on olnud messi peakorraldajaks ja eestvedajaks. EASi turismiarenduskeskus on endiselt kaasatud Puhka Eestis halli üldkujunduse ning siseturismi ala olemasolust teavitava meediakampaania korraldamisse.

2013. aastal on Puhka Eestis halli läbivaks teemaks mõtte võtta Eestimaa teed rataste alla. Propageerime seikluslikkust, avastamisjulgust, omal käel ringivaatamist ja uute kohtade ja vaatamisväärsuste avastamist kogu perega. Ringreisid sisaldavad loomulikult ka puhkusetoodete ja -teenuste tarbimist, kuid on avardavad hoopis laiemas mõttes – ajalugu, kultuur, vaatamisväärsused kohalikud inimesed ja olustik, loodus. Sellest lähtuvad kõik visuaalid alates Puhka Eestis halli sisenemisest kuni viimase kasuliku seinapinnani.

Puhka Eestis halli külastajad on varasematel aastatel kenasti vastu võtnud nii Eesti-puhkuse sotsiaalse mõõtmega sõnumi kui ka nädalavahetuse-puhkuse sõnumi. Ringreis on emotsionaalsem ja vahetum Eesti kogemine kui mõne üksikteenuse tarbimine. Seda mõtet toetab ka praegune Touresti messi Puhka Eestis halli planeering ja kujundus: inimene saab jalutada ringi ja risti-pöiki läbi Eestimaa ning leida endale huvipakkuvaid turismitooteid ja -teenuseid.

Puhkusepakett

al. 39€

KUBIJA®
HOTELL-LOODUSSPAA

TERVIS PUHTAST LOODUSEST!

- Hotell
- Spaa- ja saunakeskus
- Spaahoolitsused
- Restoran
- Nõupidamine
- Unekliinik

www.kubija.ee | www.unekliinik.ee | www.haanjamehetalu.ee

Kubija hotell-loodusspaa | Männiku 43A, Võru | Tel + 372 50 45 745 | info@kubija.ee

TOUREST 2013 PROGRAMM

REEDE, 15. VEEBRUAR 2013

Programm Peahallis (C-hallis)

10:00 mess avatud spetsialistidele

12:00 messi ametlik avamine

Messi avab majandus- ja kommunikatsiooniminister

Juhan Parts

Eesti Turismifirmade Liidu aastaauhindade väljakuulutamine: Parim Turismiedendaja 2012, Parim Turismiobjekt 2012

12:20 Hiiu Folk tervitab!

14:00 mess avatud linnarahvale

14:00 oksjon alghinnaga 1 €:

- Goadventure: reis kahele üllatussihtkohta
- Euroopa hotell: saunaõhtu 10-le, kehtib kuni 31.12.2013

14:30 Jõgeva linn esitleb: Jõgevahe pere neiduderühm

15:00 oksjon alghinnaga 1 €:

- Tallinki päevakruis Helsingisse kahele öhtubuffeega
- Silja Europa pardal. Kehtib kuni 30.04.2013

15:15 Euroopa hotell – viktoriin

15:30 Mahtra Talurahvamuuseumi viktoriin

16:00 oksjon alghinnaga 1 €:

- Laulasmaa – “Rannaromantika” pakett kahele, kehtib kuni 1.06.2013
- Visit Stockholm, koostöös Tallinkiga: kaks Stockholmi linnakaarti (tasuta ühistransport ja pääse muuseumitesse)

16:30 Jõgeva linn esitleb: Jõgevahe pere neiduderühm

17:00 Setomaa esitleb: Seto Kuningriik 20 – viktoriin

17:15 Setomaa esitleb: seto leelokoor Sõsarõ

18:00 messipäeva lõpp

EkspONENTIDE BOKSIDES

Albion Reisid (E1) **11:30-13:30** kohtumine reisijuht Taivo Koppeliga; **13:30** origamide meisterdamine; **14:30-16:00** proovime Jaapani maitseid: sushi mekkimine (Sushihouse); **16:00** kohtumine reisijuhtidega: Hendrik Relve, Taivo Koppel ja Kertu Bramanis.

Hotell Euroopa (H4) – osale vahvate Euroopa-teemaliste auhindade loosimisel kell **12:00** ja **15:00**. Kell **16:00** kutsetega külaliste vastuvõtt.

Tarbijakaitseamet (A4) jagab teadmisi turvalisest reisimisest, alates kell **12:00** loositakse igal paaristäitunnil kõigi küsimustele vastanute vahel välja Tarbijakaitseameti kingitusi. Tallink (E2) **12:00** vastuvõtt agentidele.

14:00-14:20 esineb Hispaania kvartett. **14:30-14:40** viktoriin ja uute pakkumiste tutvustus.

15:00-15:20 esineb Hispaania kvartett. **15:30** uute pakkumiste tutvustus.

16:00-16:20 esineb Hispaania kvartett. **16:30-16:40** viktoriin ja uute pakkumiste tutvustus. **17:00-17:20** esineb Hispaania kvartett.

17:30-17:40 loositakse välja vahvaid Tallinki auhindu. Laulasmaa Spa (C3) osavusmäng “Švammihede” Laulasmaa Spa superauhindadele kell **14:30-15:00** ja **16:30-17:00**

CWT/Kaleva Traveli (G5) Aafrika viktoriin, võid võita seikluspuhkuse Aafrikas

Viking Line'i (E4) interaktiivne messimäng Viking Line'i auhindadele

Programm Puhka Eesti hallis

10:00-18:00 JÕGEVAMAA lapsed meisterdavad Vudila vutiga medaljone

11:00-17:00 VILJANDIMAA õnneloos

11:00-18:00 SETOMAA seto käsitöö õpituba

11:00-16:00 VILJANDIMAA Vanaõue suitsulambaliha

11:00 SAAREMAA osavusmängud toredatele auhindadele

11:00-18:00 SETOMAA Facebooki mäng Seto auhindadele

12:00-13:00 JÕGEVAMAA Kalevipoja Koja viktoriin

12:00 VILJANDIMAA Viiratsi lihatööstuse ja Liivi Heliisi toodete degusteerimine

12:00 SAAREMAA osavusmängud auhindadele

12:00-16:00 VILJANDIMAA Olustvere mõisa keraamik Kaie Pungase savipoti treimise esitlused

12:00-17:00 SETOMAA Seto kuningriigi hõrgutised

13:00-15:00 JÕGEVAMAA Põltsamaa Veinikeldri veinid

13:00 VILJANDIMAA Olustvere lihaleib ja Karme hõögvein

13:00 SAAREMAA osavusmängud auhindadele

14:00 VILJANDIMAA Kandlemängu töötuba, Võrtsjärve ühendus

14:00 SAAREMAA osavusmängud auhindadele

14:00 IDA-VIRUMAA auhinnad stendi tegevuses osalenutele

15:00 VILJANDIMAA Viiratsi lihatööstuse ja Liivi Heliisi tooted

16:00 VILJANDIMAA Olustvere lihaleib ja Karme hõögvein

16:00-17:00 SETOMAA esineb leelokoor Sõsarõ

16:00 VILJANDIMAA Hilda Villa Kellaviie tee (kutsetega)

17:00 VILJANDIMAA Hilda Villa Kellaviie tee (kutsetega)

Kogu päev HIIUMAA õnneloos auhindadele. Maitsta saab kohalikku toitu ja imetleda käsitööd

IDA-VIRUMAA spordipealinn 2013 pakub tegevusi

LAUPÄEV, 16. VEEBRUAR 2013

Programm Peahallis (C-hallis)

10:00 mess avatud

10:30 LATGALE esitleb: keraamik VALDIS PAULINŠ etteaste

11:00 oksjon alghinnaga 1 €: Laulasmaa “Rannaromantika” pakett kahele, kehtib kuni 1.06.2013

11:30 Jõgeva linn esitleb: JJ Street noored tänavatantsijad

12:00 Viktoriin Tarbijakaitseameti auhindadele

12:15 paberlaevade võistupuhumine, Viking Line'i auhinnad

12:30 Tallinn Cardi viktoriin auhindadele

13:00 oksjon alghinnaga 1 €:

- Goadventure – reis kahele üllatussihtkohta
- Tallinki päevakruis Helsingisse kahele, tagasisõidul õhtubuffee Silja Europa pardal. Paketti kehtib kuni 30.04.2013

13:15 Indoneesia rahvatants Saman

13:30 Birgitta Festival 2013 tutvustus ja piletite loos

13:45 Hiiu Folk tervitab! Esinevad Astrid ja hiidlased

14:00 Tule saarele Sa: Saaremaa üllatustega meremängud

14:15 Indoneesia rahvatants Gaba-Gaba

14:30 Mahtra Talurahvamuuseumi viktoriin

15:00 Oksjonid alghinnaga 1 €:

- Visit Stockholm, koostöös Tallinkiga: kaks Stockholmi linnakaarti, mis tagavad tasuta ühistranspordi ja sissepääsu enamikesse muuseumitesse

15:15 Setomaa esitleb: seto leelokoor Sõsarõ
15:30 Setomaa esitleb: Seto Kuningriik 20 – viktoriin
16:00 Jõgeva linn esitleb: JJ Street noored tänavatantsijad
16:30 LATGALE esitleb: kohalik folkmuusika, esineb kitarist-laulja Edgars Kluss
17:00 Jaapani võistluskunstide tutvustus ja demonstratsioon
18:00 messipäeva lõpp

EKSPONENTIDE BOKSIDES

Albion Reisid (E1) **11:00-12:30** kohtumine reisi juhtidega: Mati Kaal, Aleksei Turovski, Riho-Bruno Bramanis
12:30 origami meisterdamine. **13:00** Jaapani kalligraafia
14:30-16:00 mekime jaapani maitseid, sushi (Sushihouse) ja umeshu (Vinicom). **16:00** kohtumine reisi juhtidega Märt Läänemets, Riho-Bruno ja Kertu Bramanis
Laulasmaa Spa (C3) osavusmäng "Švammihede" Laulasmaa Spa superahindadele kell **12:00-12:30, 14:00-14:30** ja **16:00-16:30**
Hotell Euroopa (H4) – osale vahvate Euroopa-teemaliste auhindade loosimisel kell **12:00** ja **15:00**.
Tarbijakaitseamet (A4) jagab kasulikke teadmisi turvalisest reisimisest ja alates kell **12:00** loositakse igal täistunnil kõigi küsimustele vastanute vahel välja vahvaid ja vajalikke Tarbijakaitseameti kingitusi ja reisirarvikuid
Tallink (E2) **12:00** messipäeva avamine. **12:00-12:20** esineb Hispaania kvartett. **12:30-12:40** viktoriin ja uute pakkumiste tutvustus. **13:00-13:20** esineb Hispaania kvartett. **13:30** uute pakkumiste tutvustus. **14:00-14:20** esineb Hispaania kvartett. **14:30-14:40** viktoriin ja uute pakkumiste tutvustus. **15:00-15:20** esineb Hispaania kvartett. **15:30** uute pakkumiste tutvustus. **16:00-16:20** esineb Hispaania kvartett. **16:30** uute pakkumiste tutvustus. **17:00-17:20** esineb Hispaania kvartett. **17:30-17:40** loositakse välja vahvaid Tallinki auhindu
CWT/Kaleva Traveli (G5) Aafrika viktoriin. Osale ja võid võita seikluspuhkuse Aafrikas! CWT stendil leiad veel mitmeid üllatusi
Viking Line'i (E4) interaktiivne messimäng Viking Line'i erinevatele auhindadele, peavõiduks laevakruisi Rootsi

Programm Puhka Eesti hallis

10:00-18:00 JÕGEVAMAA lapsed saavad Vudila vutiga medaljone valmistada
10:00-18:00 SETOMAA seto käsitöö õpituba
10:00-18:00 JÕGEVAMAA "Lible loterii"
11:00-17:00 VILJANDIMAA õnneloos – iga loos võidab
11:00-18:00 SETOMAA Facebooki mäng Setomaa auhindadele
11:00-11:30 JÕGEVAMAA külmapealinna viktoriin
11:00-16:00 VILJANDIMAA Olustvere mõisa keraamik Kaie Pungase savipoti treimise esitlused (vaheaegadega)
11:00 SAAREMAA osavusmängud toredatele auhindadele
12:00-13:00 JÕGEVA LINN pakub küüslaugusuppi
12:00 VILJANDIMAA pakub mulgiputru, saateks musitsee-rib lõõtsal Rein Pärtmaa
12:00-17:00 SETOMAA Seto kuningriigi hõrgutiste degusteerimine
12:00 VILJANDIMAA Viiratsi lihatööstuse ja Liivi Heliisi toodete degusteerimine

12:00 SAAREMAA osavusmängud toredatele auhindadele
12:00-13:00 JÕGEVAMAA Kalevipoja Koja viktoriin
13:00 VILJANDIMAA Olustvere lihaleiva ja Karme hõõgveini degusteerimine
13:00 SAAREMAA osavusmängud auhindadele
13:00-15:00 JÕGEVAMAA Põltsamaa Veinikelder pakub veini
13:30-14:00 LÄÄNE-VIRUMAA Lääne-Viru maavanema vastuvõtt spetsialistidele
14:00 IDA-VIRUMAA loosib auhindu päeva jooksul stendi tegevustes osalenutele
14:00-15:00 SETOMAA esineb leelokoor Sõsarõ
15:00 VILJANDIMAA Viiratsi lihatööstuse toodete pakkumine
15:00 SETOMAA esinevad Seto leelotajad
16:00 VILJANDIMAA Olustvere lihaleiva pakkumine
16:00 SETOMAA esinevad Seto leelotajad
16:00 VILJANDIMAA Hilda Villa Kellaviie tee (kutsetega)
16:30-17:00 LÄÄNE-VIRUMAA küsitluse auhindade loosimine
17:00 VILJANDIMAA Hilda Villa Kellaviie tee (kutsetega)
HIIUMAA Kogu päeva jooksul teritavad messikülalisi Hiiu Folgil ülesastuvad folkmuusikud Astridi juhtimisel. Õnneloos vahvatele auhindadele. Maitsta ja proovida saab kohalikku toitu ja käsitööd
IDA-VIRUMAA spordipealinn 2013 pakub energilisi ja füüsilisi tegevusi

Programm lastehallis

10:00 avatakse Lastehall
11:00 virgutusvõimlemine koos Klouniga, meisterdamine
12:00 Viirsi Spa esitleb: teeme koos seebimulliloomi
13:00 Art-Mod Studio tantsukollektiiv Primavera
13:30 Viirsi Spa esitleb: teeme koos õhupalliloomi
14:00 Balbiino kutsub kõiki tantsima
14:30 lastega mängib Teletorni roheline tulnukas, lisaks nime arvamise võistlus
15:00 karaoke lauluvõistlus koos Ville Vikingiga
16:00 TEATER
17:00 Ära Arvamise Võistlus koos Pipi ja Klouniga

Töötoad

11:00-18:00 Õpi Tiiu Kiviloo käe all meisterdama ingleid ja puuslikke ning tee ise seepi
11:00-12:00 Mamsli Mängumaa ja Jaanoja Käsitöötalu õpetavad meisterdama kasespoonist kroone, sarvi, kõrvu jm põnevat
11:00 Metsanurme meistrikojas vahaküünla värkstuba
12:00 Metsanurme rehetoas veeretame leivamaist
13:00 Metsanurme meistrikojas vahaküünla värkstuba
14:00-15:00 Mamsli Mängumaa ja Jaanoja Käsitöötalu õpetavad meisterdama kasespoonist kroone, sarvi, kõrvu jm põnevat
14:00 Metsanurme rehetoas veeretame leivamaist
15:00 Metsanurme meistrikojas vahaküünla värkstuba
16:00 Metsanurme rehetoas veeretame leivamaist
17:00 Metsanurme meistrikojas vahaküünla värkstuba, lisaks batuut, hiigelmaskott, legolauad ja Skypargi takistusrada. Kindlasti kohtute Muumi ja Väikese My´ga
Päeva jooksul toimuvad sportlikud võistlused Skypark´i auhindadele
Terve päeva jooksul õpetab Metsanurme matkakotte pak- kima, täpsust viskama, saab puslet kokku panna ja palju

muud. Kajamaa viburajal saab vibulaskmises mõõtu võtta. Saab lasta endale näomaalinguid teha.

PÜHAPÄEV, 17. VEEBRI 2013

Programm Peahallis (C-hallis)

10:00 mess avatud

11:00 LATGALE esitleb: kohalik folkmuusika, esineb kitarrist-laulja Edgars Kluss

11:30 paberlaevakeste võistupuhumine Viking Line'i auhindadele

12:00 oksjon alghinnaga 1 €:

Goadventure – reis kahele üllatussihtkohta

12:30 LATGALE esitleb: keraamik VALDIS PAULINŠI etteaste

13:00 oksjon alghinnaga 1 €:

- Visit Stockholm, koostöös Tallinkiga: kaks Stockholm linnakaarti, mis tagavad tasuta ühistranspordi ja sissepääsu enamikesse muuseumitesse.

13:30 Hiiu Folk tervitab! Esinevad Astrid Böning-Nõlvak ja Eike Vellend

14:00 oksjon alghinnaga 1 €:

- Tallinki päevakruis Helsingisse kahele, tagasisõidul õhtubuffee Silja Europa pardal. Paketti saab kasutada kuni 30.04.2013

14:30 paberlaevakeste võistupuhumine Viking Line'i auhindadele

15:00 Turismiwebi auhindade üleandmine: rahva lemmik messistend Puhka Eestis hallis ja rahva lemmik messistend peahallis

15:45 messi ametlik lõpetamine

EkspONENTIDE BOKSIDES

Albion Reisid (E1): **11:00** kohtumine reisijuhtidega: Riho-Bruno ja Kertu Bramanis. **11:30** Jaapani kalligraafia

12:30-14:00 mekime jaapani maitseid, sushi (Sushihouse) ja umeshu (Vinicom).

Laulasmaa Spa (C3) osavusmäng "Švammihede" Laulasmaa Spa superauhindadele kell **12:00-12:30** ja **14:00-14:30**

Hotell Euroopa (H4) – osale vahvate Euroopa-teemaliste auhindade loosimisel kell **12:00** ja **15:00**.

Tarbijakaitseamet (A4) jagab kasulikke teadmisi turvalisest reisimisest ja alates kell **12:00** loositakse igal täistunnil kõigi küsimustele vastanute vahel välja Tarbijakaitseameti kingitusi ja reisitarvikuid

Tallink (E2) **12:00** messipäeva avamine. **12:00-12:20** esineb Hispaania kvartett. **12:30-12:40** viktoriin ja uute pakkumiste tutvustus **13:00-13:20** esineb Hispaania kvartett. **13:30** uute pakkumiste tutvustus. **14:00-14:20** esineb Hispaania kvartett. **14:30-14:40** viktoriin ja uute pakkumiste tutvustus. **15:00-15:20** esineb Hispaania

kvartett. **15:30-15:40** loositakse välja Tallinki auhindu Viking Line'i (E4) interaktiivne messimäng Viking Line'i erinevatele auhindadele. Peavõit laevakruis Roots

Programm Puhka Eesti hallis

10:00-16:00 JÕGEVAMAA lapsed meisterdavad Vudila vutiga medaljone

10:00-16:00 SETOMAA seto käsitöö õpituba

10:00-16:00 JÕGEVAMAA "Lible loterii"

11:00 VILJANDIMAA õnneloos – iga loos võidab

11:00-15:00 SETOMAA Seto kuningriigi hõrgutiste degusteerimine

11:00 SAAREMAA osavusmängud toredatele auhindadele

11:00-14:00 VILJANDIMAA Olustvere mõisa keraamik Kaie Pungase savipoti treimise esitlused (vaheaegadega)

11:00-11:20 JÕGEVAMAA akordionil musitseerib Johannes Haav

12:00 VILJANDIMAA Olustvere lihaleiva ja Karme hõõgveini degusteerimine

12:00 SAAREMAA osavusmängud toredatele auhindadele

12:00-15:00 SETOMAA Facebooki mäng Seto auhindadele

13:00-15:00 JÕGEVAMAA Põltsamaa Veinikelder pakub veini

13:00 SAAREMAA osavusmängud auhindadele

13:00-13:20 JÕGEVAMAA akordionil musitseerib Johannes Haav

14:00 IDA-VIRUMAA loosime auhindu päeva jooksul meie stendi tegevustes osalenutele

14:00 SAAREMAA osavusmängud auhindadele

14:30-15:00 LÄÄNE-VIRUMAA päeval toimunud küsitluse auhindade väljaloomine

15:00-15:20 JÕGEVAMAA akordionil musitseerib Johannes Haav

HIIUMAA kogu päeva tervitavad messikülalised Hiiu Folgil ülesastuvad folkmuusikud Astridi juhtimisel. Õnneloos vahvatele auhindadele. Proovida saab kohalikku toitu ja uudistada käsitööd

IDA-VIRUMAA spordipealinn 2013 pakub füüsilisi tegevusi

Programm lastehallis

10:00 avatakse lastehall

11:00 virgutusvõimlemine koos Klouniga, meisterdamine

12:00 Balbiino kutsub kõiki tantsima

13:00 lastega mängib Teletorni roheline tulnukas, lisaks nime arvamise võistlus

13:30 Art-Mod Studio tantsukollektiiv Primavera

14:00 karaoke lauluvõistlus koos Viking Villega

15:00 Ära Arvamise Võistlus koos Pipi ja Klouniga

16:00 kohtume järgmisel aastal!

Töötoad

11:00-18:00 õpi Tiiv Kiviloo käe all meisterdama ingleid ja puuslikke ning tee ise seepi

11:00-12:00 Mamsli Mängumaa ja Jaanoja Käsitöötalu õpetavad meisterdama kasespoonist kroone, sarvi, kõrvu ja muud põnevaid

11:00 Metsanurme meistrikojas vahaküünla värkstuba

12:00 Metsanurme rehetoaas veeretame leivamaist

13:00 Metsanurme meistrikojas vahaküünla värkstuba

14:00 Metsanurme rehetoaas veeretame leivamaist

15:00 Metsanurme meistrikojas vahaküünla värkstuba

Lisaks: Batuut, hiigelmaskott, legolauad ja Skypark'i takistusrada. Kindlasti kohtute Muumi ja Väikese My'ga.

Päeva jooksul toimuvad sportlikud võistlused Skypark'i auhindadele. Saab teha ka järgmisi põnevaid tegevusi: Metsanurme õpetab matkakotte pakkima, täpsust viskama, saab puslet kokku panna ja palju muud. Kajamaa viburajal saab vibulaskmises mõõtu võtta. Või siis hoopis lasta endale näomaaling teha.

Kohtume 14.-16.02.2014 messil TOUREST 2014!

Sailing.ee

Täidame Teie purjetamisunistused
suvel Eestis ja talvel Kariibi merel.

Täpsem info: www.sailing.ee

Erik Sakkov: alternatiivi pole

Tallinna Lennujaama juhatuse liikmel Erik Sakkovil on kindel nägemus paremast tänasest ja homsest. Siinsest Tallinna lennuterminalist peab saama maailma koduseim lennujaam.

TEKST: **KADRI TAMM**
PILDID: **MARIS OJASUU, ERIK SAKKOV**

Erik Sakkov on tugeva käepigistusega mees. Ta võtab aega, et rääkida Tallinna lennujaamast, Estonian Airist, Eestist kui turismimaast. No ja pisut endast ka.

Igapäevaselt hoiab mees kätt pulsil lennuühendustel ja sihtkohtadel, otsides võimalust neid üha rohkem Eestiga siduda. Mullu organiseeris ta ka 950 osalejaga konverentsi “Routes Europe”, mille eest anti talle auhind “Aasta Konverentsitegu 2012”.

Viimastel kuudel on Sakkov pidanud vastama kümnete küsijatele ebamäärasena tunduvate tulevikuväljavaadete osas: aasta eest paika mõeldud Estonian Airi arengusuunad on tulnud taas ümber mängida. Mis nüüd lennujaamast saab? “Tallinna lennujaama majandamine ära nii või teisiti, olulisem küsimus on hoopis perspektiiv, see,

mis ühiskonna teenindamisega edasi saab, nii lühikeses kui ka pikas plaanis,” arutleb mees.

Väiksuse ja asukoha piirid

Eestisse lendamist piirab kaks suuremat takistust. “Ühelt poolt ei saa lennukeid kuidagi täis, sest meid ehk reisijaid, elab siin lihtsalt nii vähe. Teiselt poolt asume Euroopa sõlmpunktidest kaugel ja lennukiomanikel on kasulikum teha 7-8tunnise Tallinna ja tagasi lennu asemel kolm lühikest otsa Euroopa suurte turgude vahel,” kirjeldab Sakkov Eesti asukohast tingitud eripära.

Sakkov palub hetkeks kujutleda, et mis me ise teeksimme, kui ostaksime lennuki (loomulikult eesmärgiga raha teenida), kas planeeriksime reisid 130miljonilise või 1,3miljonilise elanikkonnaga turule? “Lennukiomanikul on oma lennukiga targematki teha, kui Eestisse lennata. Siitulek on seotud suure rahalise riskiga. Ja kui keegi tu-

lebki ja kaotabki raha, on see omakorda halvaks reklaamiks järgmistele võimalikele tulijatele.”

On reaalne, et Eestist ja Eestisse lendamine muutub lähitulevikus keerulisemaks, mis omakorda annab tunda kogu majanduses: turistid ei jõua siia, me ise ei saa piisavalt efektiivselt käia asju ajamas, ärieliit kulutab oma kallist tööaega aega lennujaamades ümberistumisi oodates. “Musta stsenaariumi korral hakkab niisugune olukord lõpuks peletama investoreid, kes eelistavad kohta, kuhu saab inimese meele kohale,” hoiatab Sakkov.

Ta tunnistab, et Tallinna lennujaam pole ülemaailmset mastaapi arvestades mitte kärbes ega sulgkaallane, vaid pigem tolmuallane. Maailma lennujaamade nimistus on Tallinna lennujaam praegu umbes 350. kohal.

“Oleme pidevas läbirääkimiste protsessis umbes 20 lennufirmaga, aga maailma suured ei võta meid isegi jutule: “Ei, sõbrad, teie juurde ei kavatse me kunagi lennata.” Ja kes võtavadki jutule, nendega tuleb meeletult tööd teha,” räägib Sakkov ja tunnistab, et raskeim ongi see, kui tulemust ei tule ka panustamise ja meeletu töö kiuste.

Estonian Airile alternatiivi pole

Lennundusele tulevikku rajades ei saa kõike vaid kasumlikkuse numbrites mõõta, võttes otsuste tegemisel aluseks tavalise äriühingu toimimisloogika. Tugev Estonian Air tõmbab Sakkovi kinnitusele ka teisi lennuettevõtteid Eestisse, nõrk ettevõtte peletab samaväärselt. “Mõnda lennuettevõtjat võib näiteks heidutada meie turu väiksus, samas võib ta olla huvitatud Estonian Airi ja oma võrgustike ühendamisest läbi koodijagamise. Tema siis lendaks, Estonian Air veaks oma võrgu abil reisijaid ette. Ja kõik toimiks paremini. Maailmas on veel väga palju asju, mida Excelisse panna ei ole võimalik. Saavutaksime ühiskonnana parema ja terviklikuma tulevikuperspektiivi, kui teeksime oma otsused suurt pilti, ehk terve ühiskonna vajadusi, mitte ainult iga äriühingu huve eraldi kaaludes,” arutleb ta. “Eesmärk peaks olema siiski lendamisvõimaluste drastiline parandamine, mitte ainult umbmäärane kasum umbmäärases tulevikus.”

Sakkov ei usu vaid üheksasse sihtpunkti lendamise kontseptsiooni. Tema nägemuses peaks rahvuslik lennufirma liikuma sinna, kuhu ta suvel liikus ja julgelt naabreid teenindama, ise seeläbi kasvades. “Kasum pole asi iseeneses. Kui meil on oma rahvuslik lennufirma, siis me võime seda vabalt käsitleda nagu käsitleme politseijõude või haiglate süsteemi. Kui on vaja, siis on vaja.” Pange ennast Estonian Airi töötaja olukorda. Kui ta endalt küsib, et mida ta seal ettevõttes teeb, siis kas ta peaks vastama, et teenib kasumit? Oleks õige, kui ta vastaks, et pakub Eesti rahvale ja meie külalistele parimaid lennuühendusi, sest meie riigil ja rahval on seda vaja. Sakkov mõtleb hetkeks ja sõnastab siis: “Räägime liiga palju rahast, saamata aru, et kasumita jäämisest on palju hullemaid asju. Kui ühiskonnale annad, tekib ka võimalus ühiskonna käest vastu saada.”

Estonian Airi erinevaid arengusuundi kommenteerides rõhutab Sakkov, et perspektiivne võiks olla ida poole lendamine, sest seal on võimalik tuua Tallinnasse edasilendajaid, kellega täita omakorda neid liine, mis meile

“Kõigis inimestes on peidus võti, et olla mingi tiimi hea liige.”

vajalikud. “Ja siis, kui see firma on enam-vähem jalgedel, võiksime mõnele globaalsele lennuettevõttele Põhja-Ameerika, Kaug-Ida, India või Pärsia-Lahe piirkonnas müüa ideaalse geograafilise asukohaga väikese lennuettevõtte,” unistab ta. “Perspektiiv pole jällegi mitte kasum, vaid igapäevased lennud Põhja-Ameerikasse, Kaug-Idasse, Indiasse ja edasi mööda Euroopat kõikidesse tähtsamatesse linnadesse. Tokyosse või Pekingisse lendamine ei erine oluliselt Jyväskyläse lendamisest. Pole mingit vahet, kas lennatakse suure või väiksega, kaugele või lähedale, oluline on, et lennatakse Tallinnast.” See on lihtne osa. Raske osa on müük. Kuidas müüa globaalsel turul. Estonian Airil on vaja globaalse haardega partnerit idast.

Liitlaste toel ELiga läbi rääkima

Sakkov end euroliidu direktiividest ja normidest heidutada ei lase. Kui midagi ei meeldi, ei tohiks selle üle nutta, vaid tuleks asuda seda muutma, usub ta. See ei ole mingi anonüümse seadusandja regulatsioon, see on meie enda Euroopa Liidu praegune poliitika.

“Seadused tuleb ümber teha, kui need ei tööta või annavad valesid tulemusi. Ja see kehtib ka selles osas, mis puudutab riikide õigust toetada rahvuslikke lennukompaniisid. Lennunduses on tekkinud olukord, kus Euroopa keskpunkti kaugemal asuvad riigid on sattunud väga halba olukorda,” arwab Sakkov. “Leiaksime endale toetajaid näiteks lätlaste, soomlaste, poolakate, tšehhide, itaallaste, rootslaste, taanlaste, ungarlaste ja sloveenlaste seas.”

Odavlennufirmasid meelitades

Sakkov tahaks Eestisse meelitada ka rohkem odavlennufirmasid. “Odavlennukompaniide eripäraks võib lugeda seda, et neid ei huvita meie rahvaarv, küll aga mõjutab otsuseid kaugus meie olulistest punktidest. Kuna Eesti lennuühendused suuremate punktidega on harvad, tuleks neile siialendamise eest vajadusel kas või peale maksta.”

Lahendusi otsiva hingena pakub Sakkov välja idee, et võiks püüda saavutada kokkulepet kogu turismist toituva seltskonnaga riigis, pannes ise eraalgatusena raha kokku. “Ostame endale huvipakkuvad lennud odavlennufirmast sisse ja kogu lugu. Need firmad suudavad väga hästi oma lennukeid täita ja toovad siia inimesi, kellel polnud siia asja, kuid kes ostsid pileti, sest see oli odav. Selles pole mitte midagi halba.” Niimoodi teevad paljud väikesed kogukonnad Euroopas.

Tüüpiline häda selle lahenduse juures on aga see, et saavutatud hinnakokkulepped ei pea: “Õeldakse, et sõbrad, oli jah 500 000, aga nüüd me tahame teilt 700 000. See pole jätkusuutlik, aga me saame vähemalt arendada lootuses, et meid pannakse tähele.”

Eesti lugu tuleb kokku leppida

Eestit isikupära tutvustavad maailmas mitmepalgelised märksõnad. Loodus. Laulupeod. Valged ööd.

Oleks Erik Sakkovi teha, keskenduks ta Eestit tutvustades ühele konkreetsele loole. “Olime ikkagi 50 aastat maailmast ära lõigatud ja see annab tunda. Keskmise eurooplane teab Eestist sama palju kui keskmine eestlane Kirgiisiast.

Tuleb mõelda, mis on meie sõnum. Soome on võtnud oma joulupukki ja kõik teavad seda konteksti. Ka Eestile võiks ühe sõnumi konkreetne ja pidev edastamine edu tuua,” usub ta. “Rõhutada võiks näiteks meie keskaegset arhitektuuri - muuseumilaadset linnakorraldust koos kaasaegse tehnoloogiaga. See oleks omamoodi komplekt meie keskaegsest ajaloost ja WiFi-lahendustest ning mobiilse parkimise võimalustest. Vastandid töötavad. Minu ettepanek oleks taguda ühte rauda, kuni eesmärk on saavutatud ja 90% inimestest teab seda sõnumit. Kultuur, identiteet, see

tuleb niikuinii juurde. Eesmärk peaks olema inimesed siia saada. Sest muidu nad ei usu.”

Paljude pisikeste teadaannete virrvarris kipub ka eestlaste endi jaoks põhisõnum mõnikord suisa ununema. “Mõnikord mulle tundub, et me ise ka ei suuda end määratleda. Võtame kas või Eesti kõõgi: on siis sült või ei ole? Otsustame ära. Ja kuusepuu juba lasime lätlastel kaaperdada,” naerab ta. “See tuleb kohe tagasi kaaperdada ilma igasuguse võltshäbi ja seletamiseta.”

Vaatamata väikese riigi probleemidele ja talvekaamosele on Erik Sakkov Eesti riigi üle siiski uhke: “Mina olen meie riigist vaimustuses ja teen oma tööd rõõmuga. Ja ma pole näinud sellist külalist, kes ütleks, et siin kogetu oli kehvem, kui ta ootas. Reeglina satuvad inimesed siinsast ikka vaimustusse.”

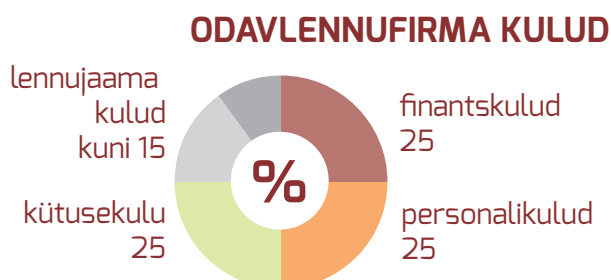
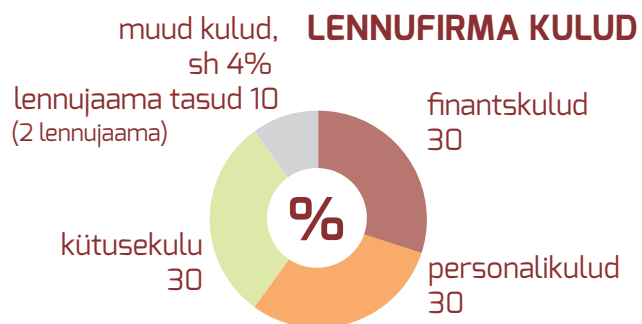

Igapäevane töö lennujaamas.

Präänikud odavlennufirmadele, ehk mida saaksime teha?

Odavlennuterminali loomine. Klassikaline võte, et uue liini allahindlusprogrammi lõppedes odavlennufirmadele odavamalt hinda pakuda. Kui veel suvel näis see vajadus Tallinnas käegakatsutav, siis praegu on otsustatud hoone projekteerida ja võtta ehitusluba, et vajadusel saaks töödega alustada. Ehituseks läheb siiski alles siis, kui on põhjust, pooltühja terminali kõrvale teise rajamine ei kõla kuigi veenvalt.

Odavlennufirmasid ei huvita meie rahvaarv, küll aga mõjutab otsuseid kaugus meie olulistest punktidest ja nende baasidest. Odavlennufirmade eesmärk on saada turistide toomise eest peale makstud. Näiteks on meilt küsitud viis eurot toodud reisija kohta.

Sakkov: Kes teeb, see jõuab

Erik Sakkov usub, et kui väga tahta, leiab iga asja jaoks aega. Pealegi, kui tegeleda toredate asjadega, siis see annab jõudu juurde.

Sakkovi energia on aidanud käima lükata palju tänuväärseid ettevõtmisi. Ta korraldas Tartu Muusikapäevi, Dionysia teatrifestivali ja Tartu Sügise noorteüritusi, mõtles Ühispanga jaoks välja Banco Unione reklaamid ja härra Q ning rajas eraldi projektina panga U-Pankade võrgustiku. Ta tegi tutvust merenduse valdkonnaga, seda nii Tallinna Sadamas kui NT Marine'is töötades.

Aga olgu tegu töö või hobiga, loomingulisus on mehe elus A ja O, väljendudes lihtsalt erinevates valdkondades. Näiteks muusikata Sakkov lihtsalt ei oskaks olla. Koos koolikaaslastega asutatud Pantokraator on bänd, keda teavad ka võhikud.

Sakkov on bändi esinemistel süntesaatorite taga rokinud nii Tartu Muusikapäevadel, Rock Summeril, Rabarocil kui Viljandi folgil, ta kirjutas Pantokraatorist raamatu, koordineerib muusika salvestamist ja plaatide väljaandmist. "Tegelikult meeldibki mulle salvestamise ja studios nikerdamise

pool enam kui lava," tunnistab ta. Kuigi rambivalgusega harjunud, eelistab Sakkov silma paista pigem edukate ettevõtmiste poolest kui oma isiksust esile tõstes.

Sakkovi lapsepõlveunistuseks ei olnud siiski töö Tallinna Lennujaamas ega ka muusiku karjäär. "Meil oli vennaga plaan. Meist pidid saama arstid - temast saab kiirabiartst ja mina olen kiirabi autojuht," naerab mees. Järgmiseks unistuseks oli hakata d'Artagnaniks. "Lootsin salamisi, et ehk saan vähemalt filmis teda kehastada. Sealt edasi tuli juba idee bändi tegemisest ja rokkstaari rollist selle sõna heas tähenduses. Mõneti ongi nii läinud. Ma kujutlesin, et teen bändi kogu elu, ja arvan, et teen tõesti."

Kui Sakkov midagi teeb, siis hingega, tõmmates kaasa ka teisi. "Eks see organiseerimine ja teiste utsitamine ole üks minu roll siin elus," nendib ta.

Puhata aitavad Sakkovil lisaks perele ka sõbrad, kellega on tore seilata tuntud ja tundmatu il meredel. Näiteks puulaevaseltsis Vikan on mehe tööks olla hoopis laevakokaks Ruhnu Karul ehk Runbjarnil.

turismiweb.ee
EESTIS TURISMI TEEB

PARIM VALIK TURISMIETTEVÕTTEID!

PARIMAD PAKETID JA PAKKUMISED
EESTIS PUHKAMISEKS JA LÕÕGASTUMISEKS!

OSTA **ONLINE** JA NAUDI
KAUNIST EESTIMAAD!

bookit.ee

Eesti majutuse online broneering!

LIHTNE JA MUGAV BRONEERIDA
PUHKEMAJAST HOTELLINI

**ALATI HEAD
PAKKUMISED!**

**Vali lemmik Tourest 2013
messistend!**

Kõigi hääletajate vahel loosime messi lõppedes
toredate auhinnad:

- * **PUHKUSEPAKETT 2-LE SAGADI MÕISAS**
- * **TERVISEPAKETT 2-LE KONGO HOTELLIS**

Hääle oma lemmikule saad anda Turismiwebi messiboksis
või internetis aadressil: www.turismiweb.ee/tourest2013

Eesti Turismifirmade Liidu peasekretär Kristen Lahtein.

Turismisektor on riigi majanduse üks veduritest

Peagi valmiv "Eesti riiklik turismiarenduskava 2014–2020" soovib, et erinevad Eesti piirkonnad valiksid välja eelisarendatavad turismisuunad: kui tegeleda paljude erinevate asjadega, ei saa miski valmis. Üha enam nähakse potentsiaali rahvusvahelistel konverentsidel ning kultuuri- ja spordisündmustel.

Tekst **Kadri Tamm**

Turismisektor moodustab erinevate arvutuste järgi 8–10 protsenti Eesti SKPst, mis on põllumajanduse osakaalust üle kahe korra rohkem. Kui lisame turismiga seotud majandusharud, näiteks kaubanduse, restoranid, muuseumid jms, tõuseb sektori osatähtsus veelgi.

Aeg uusi sihte seada

EASi Turismiarenduskeskuse direktori Tarmo Mutso kinnitusele on turismivaldkonna osatähtsus kasvanud iga aastaga. "Asjaosalised on tublid olnud, nii ettevõtjad, kohalikud omavalitsused kui ka riik," räägib ta. "Elame põneval ajal, turismiarenduskava eesmärgid ajavahemikuks 2007–2013 on täitumas. Toonane ambitsioonikas eesmärk on saavutatud, nüüd on uute sihtide seadmise aeg. Tuleb selgeks mõelda, palju ootame küllastajaid välismaalt,

kuhu peaks liikuma siseturism, millesse investeerida."

Nii Mutso kui ka Eesti Turismifirmade Liidu peasekretär Kristen Lahtein rõhutab, et lisaks Eesti kui sihtkoha tuntuse suurendamisele on oluline arendada erinevaid transpordiühendusi.

"Idealis võiks lennu-, raudtee- ja bussijaamad olla ühendatud logistikakeskused: kui riigisisene liikumine on aeganõudev ja seda on keeruline planeerida, ei jõuagi turist Tallinnast kaugemale," arutleb Lahtein. "Samuti on Eestile väga oluline otseühendused teiste riikidega. Turist tuleb siia, kui tal on mugav tulla ja ta ei pea siiajõudmiseks neli korda ümber istuma."

Mutso sõnul tuleb taas üle vaadata, millistelt turgudelt on turismitulu reaalselt saavutatav. "Järgmise perioodi kasvu potentsiaal on muu

hulgas Venemaal. Sealt saabuvate turistide arv kasvab, lisaks peab Euroopa Liit läbirääkimisi viisabaduse kehtestamiseks, loodetavasti tekib ka kiire ja mugav rongiühendus. Turisti meelitavad tuntud tegurid – tunnus, teadlikkus, keel, soodsus."

Oluline turundus

Lisaks transpordiühenduste arendamisele tuleb hoolikalt läbi mõelda turismi sihtkohtade pakutavad teenused.

"Valdkonda tuleb vaadata laiemalt ja mõelda, mida turist piirkonnas teha võiks, ning mis peamine, neid võimalusi tuleb talle tutvustada ja soovitada. Äri saab olla edukas vaid juhul, kui on olemas vajalik turismiinfrastruktuur ning keelteoskus ja turundustöö on heal tasemel," selgitab Lahtein.

“ Nüüd tuleb olemasolev investeering panna paremini tulu teenima.

Põhilised eesmärgid Eesti riiklikus turismiarenduskavas 2014-2020

1. Tuntuse suurendamine. Töötatakse välja üleriigilised terviklikud turunduslahendused riikide kaupa. Konkreetsed tegevused, sõnumid ja partnerid erinevad olenevalt konkreetsest riigist, kuna lähtebaas on erinev: näiteks Soome külastaja võib olla Eestisse tulemas juba kuuendat korda, ent Peterburi lähiümbruses tuleb Eestit kui head sihtkohta alles tutvustada. Mida kaugem riik, seda olulisemaks muutub riigi roll.

Kaugematele turgudele on mõtet minna koos partneritega – näiteks Balti riigid koos, Soome ja Baltimaad koos või Soome, Baltimaad ja Peterburi koos.

2. Rahvusvaheliste ürituste korraldamine. Need ettevõtmised on tulusad ja aitavad leevendada ka madalhooajalisust. Suuremaid konverentse on praegu võimalik korraldada vaid Tallinnas, sest mujal puudub vajalik infrastruktuur, logistika ja sageli ka ruumid.

Väiksemad ja valdkondlikud konverentsid toimuvad üle Eesti.

3. Turismi sihtkohtade rolli suurendamine. Jälgitakse, et olemas oleks komponendid, millest koosneb hea külustuselamus (ligipääs, tegevusvõimalused, majutus jmt). Kui praegu on investeeritud üksikutesse objektidesse, siis nüüd tuleb olemasolev investeering panna paremini tulu teenima, keskendudes iga piirkonna tugevustele. EAS, **Tarmo Mutso**

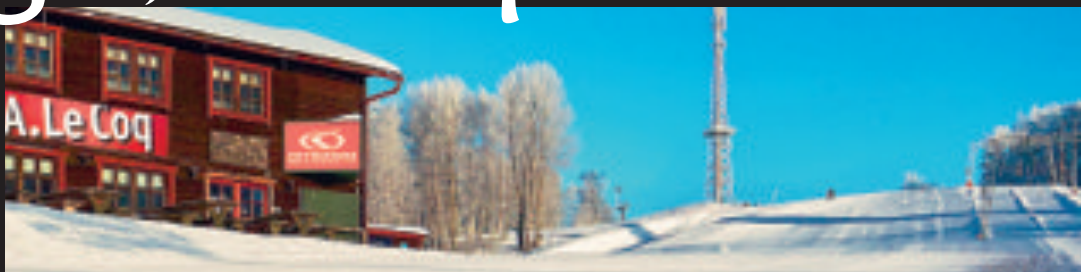
Kaks mäge, üks pilet!

Kuutsemägi ja Munamägi moodustavad Baltikumi suurima mäesuusaterritooriumi

Kuutsemäe Puhkekeskus

Arula küla, Otepää vald, Valga maakond, Eesti Vabariik
info@kuutsemae.ee
telefon +372 766 9007, gsm +372 56 471 197

10 TÕSTUKIT

**12 KUNSTLUME JA VALGUSTUSEGA NÕLVA, KOGUPIKKUSEGA 2,8 KM
MAKSIMAALNE KÕRGUSTE VAHE 73 M**

2 LUMEPARKI, KROSSIRADA

2 LASTENÕLVA, SUUSA- JA LUMELAUAKOOLID

VARUSTUSE LAENUTUS

MAJUTUS JA TOITLUSTUS

**LEGENDAARNE TARU MARATONI MURDMAASUUSARADA ÜHENDAB
MÕLEMAT KESKUST JA MÕÖDUB MÕLEMA MÄE JALAMILT**

**PAKETT: MÄEPILET, MAJUTUS JA
HOMMIKUSÖÖK ALATES 29 € PÄEV**

Justkui koor kohvil

Konverentsiturism on justkui koor kohvil, mis lisaks otsesele majanduslikule tulule aitab tutvustada Eestit huvitava reisihina.

TEKST: **KADRI TAMM**, FOTO: **TALLINNA LENNUJAAM**

Maailmas toimub igal aastal umbes 9000 rahvusvaheliste erialaorganisatsioonide konverentsi, mille pidamiseks otsitakse pidevalt uusi kohti. Viis aastat tegutsenud Eesti Konverentsibüroo tegevjuht Kadri Karu selgitab, kuidas on muutunud Eesti tuntus konverentsimaana ja kui palju väliskülalisi konverentsid Eestisse toovad.

Kui vaadata viie aasta tagust aega, näitab valdkond tugevat tõusutrendi. "Konverentse toimub rohkem ning sündmused on suuremad. Rahvusvahelises plaanis tunnustust leidnud üritused aitavad kaasa Eesti tutvustamisele konverentsimaana ning lisavad kindlust, et siia tasub tulla," räägib Karu. Eesti Konverentsibüroo andmetel toimus 2011. aastal Eestis 287 rahvusvahelist konverentsi, kokku 33 784 osavõtjaga. 2012. aasta kokkuvõttes lubavad omakorda 10%-list kasvu.

Rahvusvahelise konverentsiturismi erialaorganisatsiooni ICCA edetabelites liigub Eesti samuti tõusu suunas. "Kui viis aastat tagasi olime 154 riigi hulgas 118. kohal, siis praeguseks oleme tõusnud 41. kohale. Samuti tõusis linnade arvestuses Tallinn viimase aastaga üle 20 koha, saavutades 1500 linna seas 43. koha, mis on väga hea tulemus."

Eesti seisab heal stardijoonel

Kuna konverentside toimumiskohad muutuvad, on Ees-

Routes Europe 2012 raames korraldati Euroopa lennundustippudele minilaulupidu.

til hea võimalus olla uus ning põnev sihtkoht. "Oleme veel küllalt uus sihtkoht ning see teeb Eesti atraktiivsemaks kui nii mõnedki juba teada-tuntud linnad." Võrreldes Skandinaaviaga annab meile eelise pakutava teenuse sisu ja hinna suhe: majutustingimused, tasuta internet ning konverentsiruumide hea tase.

Samuti on oluline märksõna Eesti kompaktsus: aja ja raha kokkuhoidu annab ka see, et lennujaam asub peaaegu kesklinnas.

Vaja oleks otselende ja suuremat konverentsikeskust

Viis aastat tagasi nähti suurimate probleemidena, et puuduvad piisavalt suure mahutavusega ruumid ning katuseorganisatsioon, mis peaks läbirääkimisi suurte erialakonverentside Eestisse toomiseks. Tänapäevaks toimib Eesti Konverentsibüroo ning olemas on ka pea 2000 istekohaga saal Nokia Kontserdimajas, mis lisab palju võimalusi ürituste korraldamiseks.

Siiski tuleb tõdeda, et maailma mastaabis suurte, üle 2000 osavõtjaga ürituste korraldamine pole Eestile jõukohane. "70 protsenti konverentsidest on kuni 500 osavõtjaga ning selliste konverentside jaoks on meil väga head võimalused," selgitab Karu. Kui sündmuse formaat eeldab rohkem kui ühe ruumi olemasolu, hakkab aga king pigistama. "Vajadus on suurema keskuse järele, kus oleks olemas ruumid suurema arvu paralleelsete töögruppide korraldamiseks, sobivad pinnad nii näituste kui ka pidulike vastuvõttude jaoks."

Praegu on valmimas EASi uuring, mis annab vastuse, kas ja millise konverentsikeskuse arendamine aitaks kaasa Eesti tuntuse suurenemisele konverentsimaana. Pudelikaelaks on siinkohal lennuühenduste vähesus ja hõre lennugraafik.

“Näiteks Suurbritannia korporatiivturu puhul on kvaliteetlennuliini puudumine selge miinus, mis ei võimalda seda sihtturgu püüda, sama võib nentida ka Prantsusmaa kohta. Konverentsikeskuse toimimine eeldab piisaval hulgal ja tihedusega lennuühendusi, teisest küljest toovad konverentsid ka reisijaid juurde.”

Eesti tutvustamine kompetentsikeskusena

ICCA ülemaailmse konverentsistatistika järgi kulutab konverentsiturist ühe ürituse jooksul ligikaudu 2000 eurot, mis sisaldab nii osalustasu, majutust, transporti kui ka kulutusi meelelahutusele. Kui teha lihtne arvutus, tähendab see, et 2011. aastal Eestit külastanud ligi 34 000 delegaati tegid kulutusi 68 miljoni euro ulatuses.

Otsese majandusliku kasu kõrval on Eesti jaoks veelgi olulisem rahvusvaheliste konverentsidega kaasnev võimalus erialaste kontaktide arendamiseks. “Konverentsid on suurepärane võimalus tutvustada Eestit erinevate valdkondade kompetentsikeskusena. See on Eesti mainekampaania, mille lisaväärtus on suur just hilisemate kontaktide, uute koostööprojektide ning investeeringute tõttu.”

Maailm on ümmargune.

Miks on see küll nii, et üsna pea pärast meie hotelli külastamist leiab end taas meie juures? Kas see on seetõttu, et maailm on ümmargune? Või tuleneb see meie suurepärasest asukohast Tallinna südames, otse vanalinna kõrval? Või on põhjus selles, et kasutame uusimat tehnoloogiat ja pakume inspireerivat keskkonda? Või mängib rolli meie kõrgelt hinnatud teenindus ja toitlustus? Jah, see on kõige selle pärast. Meie juures keerleb kõik teie heaolu ümber – ja seetõttu tahate alati siia tagasi tulla. See on sama ümberlökkamatu nagu fakt, et maailm on ümmargune.

 Nordic Hotel Forum
Sünnimuste südames

Viru väljak 3, 10111 Tallinn, Eesti
Telefon: +372 622 2900 • Faks: +372 622 2901
conference@nordichotels.eu • Skype: nhf.reception

www.nordichotels.eu

Uisapäisa reisi ostmine võib probleeme tekitada

Pakettreisi ostuga ei tasu kiirustada ja enne ostuotuse langetamist tuleb selgeks teha, kas reisipakkuja on usaldusväärne.

TEKST: **KADRI PAUL**, TARBIJAKAITSEAMET

Olgugi, et tarbijate kaitseks on kehtestatud hulk õigusakte, avastavad paljud end siiski olukorrast, kus nad ei tea ostetud pakettreisi tegelikku korraldajat, neil puudub reisi eest tasumist tõendav dokument või siis erineb puhkusepaketi lõpphind ja ajakava oluliselt reklaamitust.

Pakettreis on reis, mis kestab vähemalt 24 tundi ja koosneb vähemalt kahest ühtse hinna eest ostetud teenusest, nagu näiteks transport, majutus, transfeer, ekskursioonid. Just sellise reisi puhul kaitsevad reisistajat Euroopa Liidu pakettreisilepingu direktiivist tulenevad õigused, mis omal käel ostetud teenustest kokku pandud reisi puhul ei kehti.

Pakettreise pakkuvate reisifirmade puhul tuleb eristada reisikorraldajaid ja reisibüroosid. Reisikorraldaja koostab pakettreise ja müüb neid ise või teiste reisiettevõtjate kaudu. Reisibüroo ise reise ei korralda, vaid vahendab reisikorraldajate koostatud pakette.

Reisifirma tagatis

Reisifirma tagatis osutub oluliseks reisiettevõtja maksejõuetuse puhul ehk siis, kui firma ei suuda tarbijate ees oma kohustusi täita.

Tagatis on reisifirmadele kohustuslik ning see summa peab katma saajaprotsendiliselt tarbijatelt laekunud ettemaksud. Vajadusel korraldatakse tagatise eest ka reisil olijate kojusõit või hüvitatakse

reisi ärajäämisel inimestele tehtud ettemaksud.

Must nimekiri

Tarbijakaitseamet kontrollib tagatise piisavust reisiettevõtjate kvartali pakettreiside kogumüügi aruande põhjal.

Juhul, kui reisifirmad jätavad tähtaegselt oma andmed esitamata, kannab amet nad oma kodulehel olevasse musta nimekirja. Viimane on ühtlasi abivahend tarbijatele, kes soovivad enne reisi ostu kontrollida firma usaldusväärsust.

Reisifirma taust

Lisaks musta nimekirja ülevaatamisele tuleks reisistjal välja selgitada, kas pakettreisi müüv firma on korraldaja või vahendaja. Kui vahendaja ei anna ostjale infot tegeliku reisikorraldaja kohta, ei saa vahendajat usaldusväärseks pidada. Samuti tuleks uurida majandustegevuse registrist, kas ettevõttel on registreering reisiettevõtjana tegutsemiseks ehk kas firma tegutseb seaduslikult ning omab ka nõuetekohast tagatist.

Reisilepingu sõlmimine

Enne reisi broneerimist tuleks külastada erinevate reisifirmade kodulehekülgi, et saada ülevaade pakutavate reiside hindadest ja sisust. Reisi hinna puhul peaks jälgima, kas avaldatud on reisi lõpphind või on tegu summaga, millest hinnad algavad. Kuna

telefonitsi tehtud kokkuleppeid pole võimalik hiljem kontrollida, tuleks reisilepingu sõlmimiseks minna ettevõtte kontorisse või suhelda reisibürooga e-posti teel. Samuti tuleb nii ettemaksu kui ka hiljem ülejäänud reisisu maksimise kohta võtta reisifirmalt makset tõendav dokument, seda eriti sularahas arveldamise korral.

Tutvu hoolikalt lepinguga

Kuigi see võib tunduda tüütu ja aeganõudev, peaks reisistaja enne lõplikku nõusolekut hoolikalt läbi lugema sõlmitava lepingu, et olla teadlik oma õigustest ja kohustustest enne reisi ja reisi kestel. Sealhulgas tuleks tutvuda teabega selle kohta, kuidas vajadusel pretensiooni esitada.

Enne lepingu sõlmimist peab reisifirma andma teavet reisist taganemise tingimuste ja võimalike viisade kohta ning infot selle kohta, kuidas tegutseda, kui reisi ajal tekib probleeme.

Tunne oma õigusi

Tarbija saab teatud riske maandada reisikindlustusega, kuid kriitilises olukorras tuleb eelkõige appi oma õiguste tundmine. Enne reisi ostmist tasub tarbijakaitseameti kodulehel tutvuda reisistaja õigustega olukordades, kus ostetud pakettreisi väljalend hilineb või tühistatakse, reisifirma tõstab pakettreisi hinda või reis ei vasta kokkulepitud tingimustele.

Tekkinud probleemidest reisi sihtkohas tuleks reisikorraldajat kohe kirjalikult teavitada, sest hilisemaid pretensioone enamjaolt arvesse ei võeta.

Tarbijakaitseameti boks messil Tourest asub sissepääsu juures, number A4.

Kindlustus tagab muretu puhkuse

Epp Ulsak, Salva Kindlustuse AS reisikindlustuse osakonna juhataja

Eestimaalaste huvi kindlustamise ja just eelkõige reisikindlustuse vastu on viimastel aastatel tõusnud. Näiteks Salva reisikindlustuse müügi-mahud on aasta-aastalt suurenenud ligi 10-13% võrra. Ühelt poolt on selle taga kindlasti avardunud reisimisvõimalused, kuid teisalt ka suurenenud teadlikkus erinevatest kindlustusvõimalustest. Siiski leidub ka veel suur osa inimesi, kes avastavad alles reisiriskide äpardustesse sattudes või haigestudes, et kindlustus jäigi sõlmimata.

Reisil ettetulevad võimalikud õnnetused või viperused on väga erinevat laadi. Alates lennule hilinemisest, suusapuhkuse ajal väljaväänatud jalast kuni lapse tõsise haigestumiseni soojamaareisil. Nii näiteks võib pelgalt loomapargis saadud ahvihammustuse tagajärgede hüvitamiseks kuluda kuni 3000 eurot juhtumi kohta ja neljaliikmelise pere ärajäänud reis umbes samapalju. Kõigepealt tulekski mõelda, milliste juhtumite vastu kaitset soovitakse ning mis võib reisi jooksul ette tulla.

Riskid puhkusel viibides on kahtlemata seotud tervise-ga. Hiljuti näiteks toimus Taimaal tüüpiline õnnetus rollerisõitjatega, kes sealses metsikuvõitu liikluses sattusid avariasse ja saadud kehavigastuste tõttu tähtaegselt

Eestisse pöörduda ei saanud. Lisaks haiglaravi ja ravimite maksumusele hüvitas Salva ka uued lennupiletid Eestisse sh ka abivahendite - kargud, ratastooli kasutamine jne hinna. Seega kuuluvad hüvitamisele kõik juhtumiga seotud kulutused alates kiirabist lõpetades näiteks saatja reisikuludest.

Levinumaks terviserik-keks puhkusereisidel, mille tõttu hüvitist taotletakse on seedehäired soojamaareisidel ning erinevatest kukkumistest tekkinud traumad. Ka alanud suusapuhkuste hooaeg toob rohkem muret reisijatele ja tööd kindlustusseltsidele, sest suusatraumad on kerged tekkima ja nende ravi sageli väga kallis. Populaarseimad suusakuurortid Austrias, Šveitsis ja Prantsusmaal pakuvad põhiliselt erameditsiini teenust, mis on kordi kallim kui riikliku süsteemi teenus.

Väga levinud on ka laste haigestumised reisil, samuti kipub nendega rohkem õnnetusi juhtuma. Väga tõsiseid juhtumeid esineb õnneks harva, kuid tähtis on teadmine, et kindlustuse olemasolu korral kindlustus mitte ainult ei hüvita tekkinud kulud, vaid aitab kindlustatut tekkinud situatsiooni lahendada. Lisaks terviseriskide kindlustamisele võiks kaaluda reisi

planeerides ka reisiriskide kindlustuse sõlmimist. Selle olemasolul kaetakse näiteks reisi ärajäämise kulud ootamatu haigestumise või õnnetusjuhtumi tõttu. Samamoodi kompenseeritakse reise hiline mine või katkemine enda või isegi kodumaal viibiva lähisugulase ootamatu haigestumise tõttu.

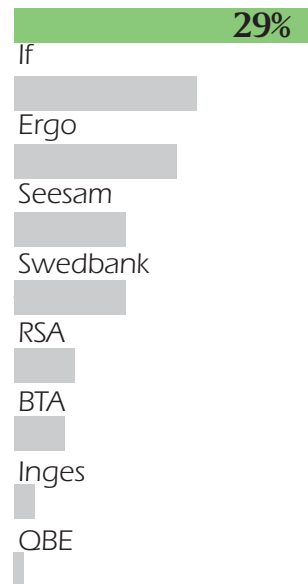
Lisaks saab sõlmida pagasikindlustuse või osta lennuaegade muutumise ja ärajäämise kaitse mh looduskatastroofi, transpordiettevõtte pankroti, reisi eesmärgiks oleva ürituse ärajäämise korral. Kui aga siiski selgub mõni tund või päev enne reisi algust, et kindlustus jäigi sõlmimata, siis ei ole ka veel midagi katki.

Tänaseks on pea kõikide enimlevinud kindlustusliikide sõlmimine viidud juba interneti ning soovi korral saab reisikindlustuse sõlmida kiiresti, soodsalt ja mugavalt just e-kanaleid nagu koduleht või Salva puhul ka kindlustusautomaate kasutades.

Meie kogemus näitab, et kõige enam ostetakse internetis just reisikindlustust. Uuenenud Salva24.ee keskkonnas võtab tavapärase terviseriski kindlustamine vaid paar minutit, võimaldab saada 15% soodustust ning on tõesti vaid mõne hiirekliki kaugusel.

Reisikindlustuse turuosa 2012. aastal

Salva

Olenemata sellest, kas kindlustus on sõlmitud kontoris kohapeal, kindlustusautomaadis või internetis, aitab kindlustusselts ka reisi ajal nõu ja vajaliku asjaajamisega raviaasutuste või reisibüroodega. Tähtis on teada, et ükskõik millise õnnetusjuhtumi või lepingutingimuste korral tuleks kohe kindlustusseltsiga ühendust võtta. See kiirendab oluliselt probleemide lahendamist ja hilisemat asjaajamist. Seega on muretu puhkuse lisagarantiiks kahtlemata kindlustuse olemasolu, mida põhjalikumalt sellele mõelda, seda turvalisem.

Tutvu iseteeninduskeskkonnaga www.salva24.ee

Kas teadsid, et online kindlustuskeskkonna Salva24.ee:

- populaarseim toode on reisikindlustus, mille osakaal on 64% kõikides lepingutest;
- aktiivseimad kasutajad ja lepingute sõlmijad elavad Tallinnas ja Tartus;
- kõige populaarsem lepingute sõlmimise aeg on teisipäevast neljapäevani, vahemikus kl 10-14;
- kasutajaid on üle maailma, kokku pea 80 erinevast riigist;
- keskmine vanus on 43-53 eluaastat, seni vanim kindlustuslepingu sõlmija on 81-aastane.

Fookuses: maakonnad

Võrumaa – lähedal loodusele

Võrumaa loodus üllatab rekordite rohkusega. Lisaks kõrgeimale mäele asub siin Eestimaa kõige kõrgemal paiknev järv ja soo, sügavaim ürgorg, siin voolavad pikim jõgi Võhandu ja suurima kõrguste vahega Piusa, Võrumaal on kõrgeim liivakivipaljand ning jämedaim puu – Tamme-Lauri tamm.

Võrumaa lõunatipp Naha küla juures Mõniste mail on ühtlasi ka Eesti kõige lõunapoolsem koht.

Sportlikku tegevust leidub Võrumaal nii suvel kui ka talvel. Võrumaal Haanjas on lund ka siis, kui mujal maa must.

Suusarajad on valgustatud ja

suusarahvale tarvilikke teenuseid osutab Haanja puhke- ja suusakeskus. Lasketiir on loonud lisavõimalusi sportimiseks. Kütiorus on Eesti võimsamad slaalominõlvad, lumelaudurid naudivad täiuslikku närvikõdi. Märtsikuine Haanja suusamaraton lõpetab väärikalt Eestimaa suusatalve.

Lisaks päevastele suusasõitudele tasub minna öisele tõrvikutega suusamatkale, proovida uisutamist, kelgutamist, saanisõitu, *snowtubbing*'ut.

Võrumaa käänulised üles-alla teed on justkui loodud auto- ning rattafännide ja motomeeste kogunemiste tarvis. Meelisüritusteks

on kujunenud Haanja rattamaraton ja Eesti ning maailma tippsuusatajaid kohale meelitav suusarollerivõistlus Võru ROLLer.

Rõuges on koguni seitse järve. Igasuvisel Rõuge paadirallil saab teada, kes on osavam järvest järve jooksma, palehigis sõudma ja finišijoonest üle trügima.

Kindlasti tasub uurida ka laadakalendrit: vanu laadapidamise traditsioone hoiavad alles Lindora laat Eestimaa ja Setumaa piiril, maarahva laat Vastseliinas, Hauka laat Antslas, keriguplatsi laat, folkloorifestivali käsitöö ja kunsti laat Võrus ja ostmised-müümised Varstus ja Sännas.

66 7. juunil toimub Rakveres Eesti Ööjooks, seda juba kolmandat korda.

Lääne-Virumaale!

Lääne-Virumaal toimub 2013. aastal palju uut ja põnevat.

Aprillis avatakse interaktiivne Eesti Politseimuuseum, kus saab kogeda politsei igapäevatööd, teist hooaega alustab Kunda jõe kaldal ürgorus asuv Lontova seikluspark. 25. sünnipäeva tähistav Roheliste rattaretk "Kuidas elad, Pandivere?" jõuab 10.–12. mail Lääne-Virumaale. Seekord on retke peateema fosforiidisõda 25 aastat hiljem. 7. juunil toimub Rakveres Eesti Ööjooks, seda juba kolmandat korda. Eesmärk on hea tahte ja toreda ürituse abil tuua Rakveresse tervisespordi harrastajad üle Eesti.

Muinasjutuline loss Eesti idapiiril

Alatskivi lossis eksponeeritud mõisarahva tegemiste kaudu saate tunnetada ajalugu. Mõisateenijate vahakujud ja käsitöökoad keldris, aadlike esindusruumid lossi esimesel korrusel ning väärrika külalise Eduard Tubina muuseum endisaegsetes külalistetubades ootavad teid.

Mõisateenijate vahakujud

Alatskivi loss

www.alatskiviloss.ee, e-mail: info@alatskiviloss.ee,
tel. nr: +372 7453 816, mob. nr: +372 5286598,
postiaadress: SA Alatskivi Loss, Alatskivi 60201, Tartu maakond

Mooste mõisakompleks

Parimate
fotoelamuste
pakkuja Eestis!

MOOSTE
Viinavabrik
FOTOTURISMikeskus

info@viinavabrik.ee
www.fototurism.ee

Harjumaa – meri, mõisad ja nõiakaev

Harjumaa peibutab üle 400 km pikkuse rannajoonega. Küllastada tasub Naissaart, Prangli ja Pakri saari või sõita hoopis Kõrve- maale matkama ja suusatama. Tasub kaaluda ka retke turistile teenuseid pakkuvatesse mõisatesse. Piirkonna atraktiivseimate ettevõtete seas on Viikingite küla, Laitse Graniitvilla ja Rallypark. Nii mõnedki ettevõtted tutvustavad oma teenuseid ka tootepakettide kaudu, näiteks Saku pruulikoda ja mõis, Metsanurme külakeskus, Esko talu ja Kajamaa Viburada. Suvel tasub tulla Vembu-Tembu- maale ja mootorrattamuuseumi. Küllastada tasub ka Viikingite küla ja Raudoja kõrtsitalu.

Tuhala Nõiakaev

Viljandi on üritustega pikitud

730 aasta vanune Viljandi on väikestel tänavatel jalutamise linn, täis värvikaid puumaju ja hubaseid kohvikuid. Vanast veetornist avanevad vaated kogu linnale ja kaunile järvele.

Käsitöökunsti hoiab linnas au sees Bonifatiuse Gild, kus liiks meistrite töö jälgimisele ja isetegemisele saab osta kohalikke meistritöid ja einestada.

Vanu hansatraditsioone järgides muutub linn iga aasta juunis taas hansahõnguliseks. Seekord üllatab Viljandi 7.–9. juunini toimuvate hansaöödega: kaubeldakse laadal, riietutakse vastavalt ajastule ja peetakse pidu.

Juulis toimub pärimusmuusika festival, augustis rokifestival ja septembris kitarrifestival. Et teada saada, kuidas on linnaruumi satunud suured punased betoonist maasikad, tuleks sammud seada Kondase keskusesse. Just seal, kirevate maalide keskel rulluvad lahti lood maasikasööjatest ja Viljandi kunstielust.

Põlvamaa oskab üllatada

Põlvamaal asuvad Lõuna-Eesti ühed erilised turismiatraktsioonid.

Endisesse Varbuse hobupostijaama on rajatud Eesti Maanteemuuseum, kus tutvustatakse interaktiivsete väljapanekute kaudu teede ja liikumisviiside arengut muinasajast tänapäevani. Maanteemuuseum on viimaste aastate üks enim tunnustust ja tähelepanu pälvinud turismiatraktsioonidest Lõuna-Eestis.

Sügavas kagunurgas, Venemaa piiri vahetust lähedusest leiab teise Põlvamaa ime – Piusa koopad. Lapsi ja lapsemeelseid on alati koobastesse tõmmanud, siinsed võlvid panevad pea kuklas ahhetama.

Põlvamaa jõed on kanuumatka- jate paradisi. Arvukad matkakorraldajad pakuvad nii poole- kui ka mitmepäevaseid matku.

Kindlasti tasub põigata ka Setomaale, et teada saada, mis on seto kiil, seto leelo, Peko või kaunid kohalikud rahvarõivad.

Tartumaa täis häid mõtteid

Pika ajalooaga Tartu on üks Baltimaade vanimaid linnasid ja ajalooliselt Eesti tähtsamaid kultuurikeskusi. Siin toimus Eesti esimene üldlaulupidu ja tegutseb ka Eesti vanim teater Vanemuine.

Avastamisrõõmu jätkub Baltimaade suurimas teaduskeskuses, ajaloolises Tähetornis ja imelises botaanikaaias.

Tartu südames kerkiva iidse Toomkiriku vaateplatvormidelt avanevad suurepäraseid vaated Toomemäele, Emajõe ürgorus paiknevale linnale ja Emajõe. Suvehooajal korraldatakse jõel huvireise nii väikelaevadega kui ka ajalooliste veesõidukitega, siin pakutakse ka veelaua- ja suusasõite ning ujuvsaunarenti.

Suurlinlased võivad nautida Tartumaa väikelinnade rahulikku miljööd ja kogeda endiste aegade hõngu Peipsimaa vanausuliste külades, veematkajad saavad sõita laevaga Emajõel, purjetada Saadjärvel või Võrtsjärvel, seigelda jõgedel-järvedel parve või kanuuga.

Isikupärane Jõgevamaa

Jõgevamaa on väga eriline, ulatudes Mandri-Eesti keskpunktist risti läbi Vooremaa Euroopa Liidu idapiirini Peipsi järvel.

Põltsamaa piirkond meelitab kaunite mõisahoonete ja lossivaremetega, veini ja rooside rohkega.

Tootsi lugude mail Palamusel leidub äratundmisrõõmu nii väikesele kui ka suurele. Külmalinnas Jõgeval aga ootab huvilisi "Jõuluvana kodu". Lisaks pakub uudistamisrõõmu Elistvere Loomapark. Ükski pere ega laps ei saa lahkuda Jõgevamaalt käimata lustimas Vudila Mängumaal. Omanäolised on Peipsiääre kilomeetritepikkused tänavkülad.

Kuressaare Merepäevad

“ Juulikuine pärimusmuusika festival, augustis toimuv rokifestival ja septembrikuine kitarrifestival on vaid ühed põhjused, miks sammud Viljandisse seada.

Järvamaa, Eesti südamaa

Järvamaal asub Anton Hansen Tammsaare kuulsaks kirjutatud Vargamäe, muuseumi läheduses pakuvad avastamisrõõmu Kõrvemaa väljamägedele rajatud Albu mõis, Seidla tuulik ja Valgehobusemäe suusa- ja puhkekeskus.

Maakonna arhitektuuripärliteks on mõisad. Albu, Roosna-Alliku, Väätša, Koigi ja Laupa mõisad on uhkelt renoveeritud mõisakoolid, kaunid Eivere ja Tori mõis on kohandatud mõisamajutuseks. Põhjaka mõisas asuv restoran pakub Eesti paremuselt viienda söögikohana maitsvat toiduelamust.

Maakonna keskus on Paidede. Linnuse kõrges Vallitornis asub ajakeskus Wittenstein, kus humoorikas interaktiivne väljapanek tutvustab ajalohuvilistele Eestimaa ajalugu. Paides asub ka Järvamaa muuseum.

Üks maakonna kevadistest tähtsündmustest on ka maikuu

toimuv Türi lillelaat. Raudteelinnas leiab põnevat uurimist Eesti Ringhäälingumuuseumist. Lõuna-Järvamaal Imaveres asuvas Eesti Piimandusmuuseumis näeb aga vanas meiereihoones piimandusajalugu.

Imavere külas asuvas Sassi talus ootab külalisi jaanalinnufarm ja troopiliste lindude maja.

Koeru kandis on kohti, mida iseloomustab märksõna "kõige". Norra küla allikate alal pumpavad Eesti kõige veerohkemad ja sügavamad allikad pinnale tonnide kaupa vett. Samuti on Koeru teemast Eesti kõige kõrgem rajatis.

Lõbusaks tegevuseks on loodud Müüsleri külla Kilplaste teemapark, kus võib mõistuse koos mütsiga varna riputada ja lustida kilplase kombel kepphobusel mööda teemaparki ringi "ratsutades" ning kilplaste lugudest rohkem teada saades.

Tartu Jaani kirik, T. Viirelaid

Pärnu kuurort tähistab juubelit

175 aastat tagasi avati Pärnus esimene supelasutus. Kuurordiaastat sümboliseerib omal ajal palju elevust pakkunud kuurordielevant, mis on ka Touresti messiboksi kujunduse keskmes.

Üheks juubeliaasta tähtsündmuseks on 6.–13. aprillini toimuv heaolunädal, mis algab juubeli võtmes Pärnu Päevaga. Suvel saab nautida suvemuusika kontserte Ranna kõlakojas, saada osa Raimond Valgre 100. sünnipäeva tähistamisest ning tänavafestivalist “Augustiunetus”.

Huvitavaid tegemisi jätkub ka väljaspool Pärnut. Rannateelt leiab külaline Liivi lahe räimeraja, mis pakub ehedaid kalaelamusid ja tutvustab rannarahva elu ning traditsioone. Kala austajatele on korraldatud ka kevadine suursündmus RäimeWest. Rohelise Jõemaa piirkond viib läbi Tori Soomaa Rahvusparki ning Kurgjale, kus tutvustatakse Eesti talurahva käsitööd ja kombestikku. Varblas saab nautida sõitu päikeseenergiaal töötava katamaraaniga.

Läänemaa kutsub laulma ja matkale

Haapsalu ja Läänemaa veetlevad lisaks spaadele, Kuursaalile, rannapromenaadile ja salapärasele Haapsalu linnusele romantiliste kohvikute ja muuseumitega.

Haapsalus toimuvad traditsioonilised suursündmused nagu Augustibluus, Ameerika autode näitus ja Valge Daami aeg. Tervislikke eluviise aitab edendada suur Joogafestival, mis toimub 20.–21. juulil.

Tourest 2013 messil tutvustatakse uut jalgratta marsruudikarti, mis hõlmab endas Eesti ja Läti läänerrannikut.

Vanadest traditsioonidest elustatakse sel aastal ka eestirootslaste laulupidu, mis toimub taas pärast 80aastast vaheaega. Osalema oodatakse teiste seas Turu orkestreid ja koore Soomest ning Rootsist.

Avastamisrõõmu jätkub ka loodushuvilisele: ootab Matsalu rahvuspark, kindlasti tasub ette võtta retk Vormsi saarele või seigelda Osmussaarel, Nõva ja Noarootsi rannal.

Saaremaa: pidulik ja sportlik

Seitsme spaahotelli, suvise noortekeskusega supelranna, 20 km pikkuse kergliikluseteedega tervisekuurort Kuressaare tähistab 8. mail oma 450. sünnipäeva, piduüritusi jagub tervesse aastasse. Väärrikaid juubeleid on veelgi: 8. juunil toimub Saare maakonna 50. laulupidu, millega tähistatakse 150 aasta möödumist Saaremaa esimesest laulupeost.

Saaremaa Merenädala raames (22.07–3.08) toimub maailma suurima avamerepurjekate regati “The Tall Ship Races” külustus Kuressaarde ja Saaremaale. Muhi ja Saaremaa sadamaid külustab Eestimaa taastatud viikingilaevade retk meelelahutusprogrammiga.

Oma tuntud headuses toimuvad üritused Lossiöö, tulevikumuusikafestival Juu Jääb, Saaremaa Ooperipäevad piiskopilinnuse õuel ja Kuressaare Kammermuusika Päevad. Uudisena avatakse suvel külustajatele ka Sõrve poolsaare tipus Tuletornilinnaku külustuskeskus.

Ida-Virumaa kutsub sportima

Ida-Virumaal on tänavu fookuses ekstreem- ja sporditurism.

Adrenaliini ihalejate veri pannakse tõeliselt vemmeldama seninägematus seikluskeskuses Kiviõlis, kus 6,2 tonni kaaluvast tuhamäest on saanud maailmatasemel seikluskeskus. Seal ootavad Baltimaade pikimad mäesuusajad, suurim lumelauapark, hea söök ja varustus ning korralik *after ski*.

Eesti suurimas järvestikus asub Alutaguse Puhke- ja Spordikeskus – Eesti uusim seikluspark, kus on erilahendusega lasterada ja ainus suvine tuubirada.

2013. aastal sai Eesti endale ka esimese spordipealinna – selleks on 22 Ida-Virumaa valda ja linna.

Märtsis toimuvad Alutaguse Puhke- ja Spordikeskuses Eesti meistrivõistlused murdmaasuusatamise teatesprindis, maikuus toimub üle terve Ida-Virumaa 48 tundi seiklust – Estonian XT-AdventureRace (EXTAR); juulis toimuvad Kiviõli Seikluskeskuses Downhilli Eesti meistrivõistlused; Narvas toimub augustis Narva Energiajooks, Sillamäel aga Sillamäe Kõrgushüppel.

Valgamaa kauneimad pärlid

Valgamaa külastajat on ootamas nii mõnedki tallamata matkarajad Karula Rahvuspargis ja Otepää Looduspargis, testimata matkaonnid ning käimata teed, rääkimata põnevatest muuseumidest: siin asub Otepää Talisportimuseum, Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon, lisaks tasub külalisel sammud seada piirkonna unikaalsetesse mõisahoonetesse.

Suvisel ajal toimuvad Valgamaal üritused, mille sarnaseid mujalt Eestist ei leia – Rally Estonia 2013, Leigo Järvemuusika, Tõrva Loits ning Valga Militaarjaloo Festival.

Narva

Hiiumaa pakub päikesepaistet

Tänu ümbritsevale merele on Hiiumaa kliima teistsugune kui Mandri-Eestis. Päikesepaistelist päevi on rohkem ja vihma vähem kui mandril. Nii on külalisel hea nautida Hiiumaa kilomeetripikkuseid liivarandu Tahkuna ja Kõpu poolsaarel.

Aasta 2013 on hiidlastele saunade aasta. Hiiumaal ootavad 80 majutusasutust, millest peaaegu kõigis on olemas saunad igale maitsele ja igale suurusele. Valida saab soome sauna, puuküttega sauna, tünnisauna, parvesauna ja isegi mitme suitsusauna vahel.

Hiiumaa 2013 aasta turismihooaja avaüritusteks on 1. mail peetavad Kärkla linna 75. aastapäeva pidustused, 4. mail saab stardipaugu Hiiumaa Suur Seiklussõit ning aardeotsing.

Põnevaid, tervislikke, kultuurseid ja muusikaalseid üritusi jagub Hiiumaal kevadest kuni oktoobri lõpuni.

Raplamaa rabab ja rokib

Raplamaal jagub nii vaikust kui ka rokimõllu. Maakonna muusikaelu on kirev: märgilised on Rapla Kirikumuusika Festival, millele tugevat kontrasti pakub Vigala Hardrock Lager. Märjamaa Folk ning Raplamaa laulu- ja tantsupidu “Raplamaa lätet ja loitsud” on eelsoojenduseks 2014. aasta suurele laulupeole.

Sündmuste kalender 2013. aastal on kirev: Kohila pakub meelelähutust vahva suveetendusega “Veterahva needus” ja Kapa Rock toob kokku muusikarühmitusi. Varbola muinaslinnuses peetakse aga puupäevi Varbola Puu, Varbola lähiste ootab Preeriakoda, mis tutvustab iidseid indiaani tavasid.

Tohisoo mõisas saavad kokku Eesti keraamikud ja kevadine Potilaat oma ahjusooja keraamikaga on ainulaadne. Savivoolimise ja maalimisega saab tutvust teha ka Atla Mõisa Kunstikoolis.

Huskypargis elavad aga vahvad kelgukoerad, kes külalisi ootavad.

Lõuna-Aafrika vabariigis asuv Kaplinn meelitab novembrist märtsini tuulejanuseid purje- ja lohelaasõpru.

LAV: surfaja nirvaana

Ookean on alati uus, huvitav ja kordumatu – sa võid leida oma unelmate laineliini, aga ei pruugi. Pidev vajadus hoolega laineid lugeda ja valida on üks tähtis osa lainesõidust.

TEKST ja PILDID: **TAAVI TIIRIK, JAAN RAIVET**

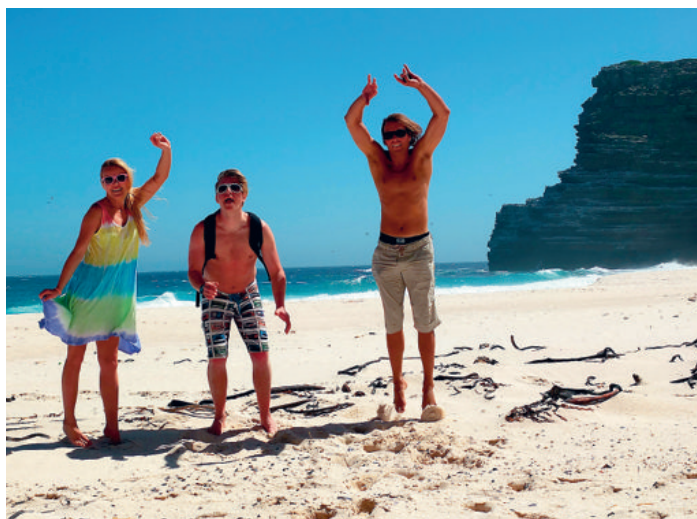
LAV on koht, kuhu on hea mõneks kuuks Eestimaa talve eest põgeneda.

Nii tulin ka mina töö- ja puhkelaagrisse hoolimata jahedavõitu veest, mis India ookeani poolel on keskmiselt 17, vahel harva ka üle 20 kraadi ning Atlandi ookeani pool 13 kraadi. See-eest on siin lained. Hommikupoolikuti teen tööd, pärastlõunal käin laineid püüdma.

Surfikohti on Kaplinna läheduses palju, väga erineva tasemega sõitjatele. Kui Eestis on lainete leidmiseks tihti vaja sõita Hiiumaale, siis siin on ilusad lainesõidukohad 10-60 minutilise autosõidu kaugusel.

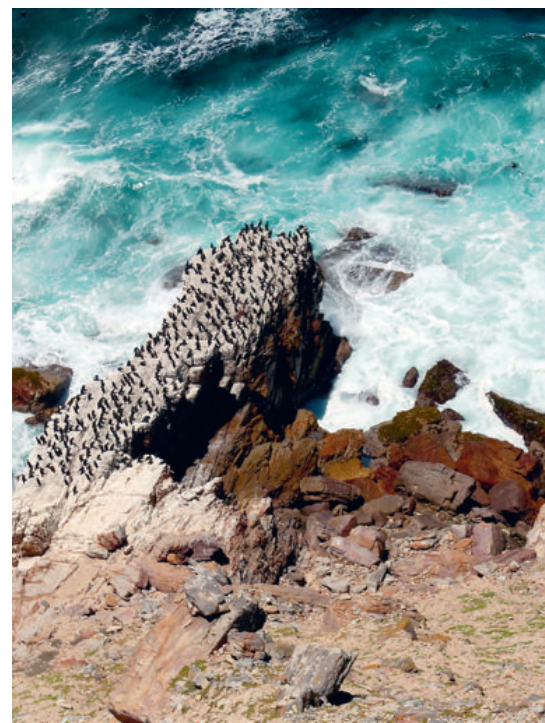
Lisaks lainetele saavad ruttu armsaks kõikvõimalikud muud detailid, näiteks ühes rannas olev lillede kastmise süsteem, mis päikese madalamale vajudes automaatselt tööle hakkab. Kõigi lemmikud on ka teiste surfarite koerad, kes seltsi ja suhtlust otsivad.

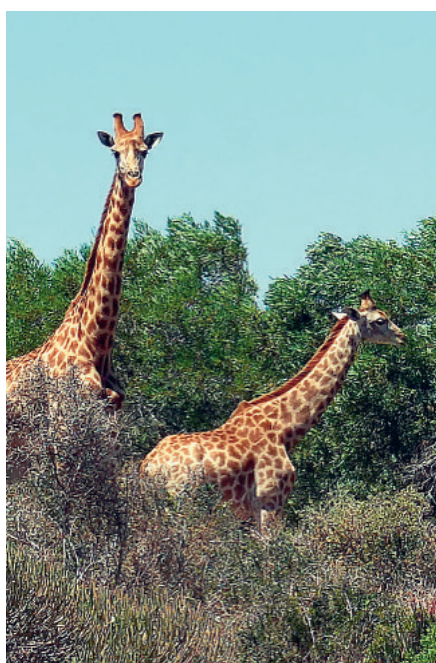

Purjed ootavad mereleminekut 100 meetri kaugusel ookeanist. Tavaliselt on sellise palmi all ka mõne surfari koer, peremeest-perenaist ootamas või siis lihtsalt pikutama.

Diaz Beach. Lugu kolmest kitsetaltest, kes ei osanud kümneni lugeda

Hea Lootuse neeme lähedal. Avarust ja inimtühje vaateid on siin igal sammul.

Kohalik fauna. Kaelkirjakud tee ääres möödujaid lugemas.

Sellised lained pole enam tavapärase nähtus, vaid maiuspala, mille tekitatud mälupeeglid jäävad pikaks-pikaks ajaks meeltesse ning seljaaju keerlema, rahu ning head meelt tegema.

Märgiline Eesti maastik, ülalt

Puudega palistatud põllutee.

Järvejäämustrid: sega omavahel lumi, jää, tuul ning aeg ja tulemus on selline.

Raps ja väikesed kivid suurel.

Fotod **Andres Tarto**,
www.taevapiltnik.ee

Milline on see meie Eesti, kui vaadata teda hoopis ülevalt ja võtta ta lahti, tükkideks – teha temast killud ning lõigud, kustutada laiad panoraamid? Jah, nii tekivad ebatavalised abstraktsed motiivid, võimenduvad maastike mustrid ja märgid. Mustreid on lõpmatult ja meil on vedanud: neli aastaaega, küllalt kultuurmaastikke, kuid veel rohkem puhta looduse rütme. Jäljed inimese käest või looja väest Eesti maastikul on minu nõrkuseks. Olen neid märke aastatega kogunud ja mõned pildid sellest pisut teistmoodi Eestist on siin näha. Suuremat valikut saab näha sellel kevad-suvel Tallinna Fotomuuseumis toimival näitusel „Eesti maa ja mere mustrid“.

Mets, vari ja lumi ning kellegi jäljed.

Kolm tükki maad, lahutajateks Emajõe harud Suursoos.

200 aastat spaatraditsioone

Tekst: Kadri Tamm

Kuurortide arenemist 19. sajandi keskel soodustasid siinsed ravid ja kohalike arstide huvi selle kasutamise vastu.

Suuremad kuurordid tekkisid Haapsallu, Narva-Jõesuusse, Pärnusse ja Kuressaarde, esimene kuurortmaja avati aga 200 aastat tagasi hoopis pealinna vaikes linnajaos Kadriorus.

Eesti Spaaliidu tegevjuhi Aire Tofferi sõnul on viimase kümnendi jooksul muutunud nii mõndagi. 2000. aastate alguses oli Eesti spaade põhikundeks soomlane, kes veetis siin reeglina nädala. Praegu on erinevaid ravi- ja puhkevõimalusi pakuvaid asutusi Eestis üle 40 – Eestisse lõogastuma tuleb varasemast rohkem inimesi, kuid puhkus on selle võrra lühem. Muutunud on ka spaamõnude nautijate profiil.

“Ravispa pole lisandväärtusega hotell, vaid koht, mille sisuks on personaalne hoolitsus.

“Soomlaste osakaal on langenud 80 protsendilt 45 protsendile. Kõige suuremat tõusu näitab venelaste osakaal, mis on viimase 3–4 aastaga suurenenud üle viie korra,” selgitab Toffer.

Tervisepuhkus fookuses

2013. aasta on kuulutatud terviseturismi aastaks, kus EASi välisturgudele suunatud turundustegevustes on fookuses just tervisepuhkus. Eesti Spaaliit soovib ka omalt poolt anda panust spaa- ja kuurortravi väärtustamisse. “Loodud on klaster, mille põhieesmärk on

spaa teenuse kvaliteedi, personali professionaalse taseme ja Eesti kui terviseturismi sihtkoha maine ja tuntuse parandamine.”

Oluline on eristada ravi- ja heaoluspaasid, mille eesmärk ja spetsiifika erinevad. “Ravispa pole lisandväärtusega hotell, vaid koht, mille sisuks on personaalne hoolitsus näiteks massaažide ja ravivõimlemise näol ning kus pakutakse head eestimaist toitu. Kui heaoluspaad pakuvad mõnusat lõogastust ning vaba aja veetmise võimalusi, siis ravispaades tehakse arstide soovitatud protseduure.”

**PAKKUDA VÄÄRT ELAMUS.
GARANTEERIDA UNUSTAMATU PÄEV.
MILLINE HINDAMATU
VASTASTIKUNE RÕÕM.**

Tunnusta oma seltskonda või kliente aastal 2013 unikaalse ürituse- ning toiduelamusega Sokos Hotel Viru konverentsi- ja banketikeskuses ning kingime sulle omalt poolt kuuma Mehhiko gastronoomiaseikluse restoranis Amarillo!

Konverentsipakkumise lisainfo ning tellimised hotelli müügiteenindusest!

Meeldivate kohtumisteni!

Viru väljak 4, Tallinn
☎ +372 680 9300 • faks +372 680 9263 • e-post: viru.reservation@sok.fi • www.sokoshotels.ee

Amarillo
RESTAURANT • BAR

SOKOS HOTEL
VIRU | TALLINN

Killuke Surnumerd Estonia Spas -

Tule ja veeda elamusterohke
spaapuhkus Pärnus.

Paketiga „Surnumere võlud“
sõber -50%.

Pakkumine kehtib 1.01.-14.03.2013.

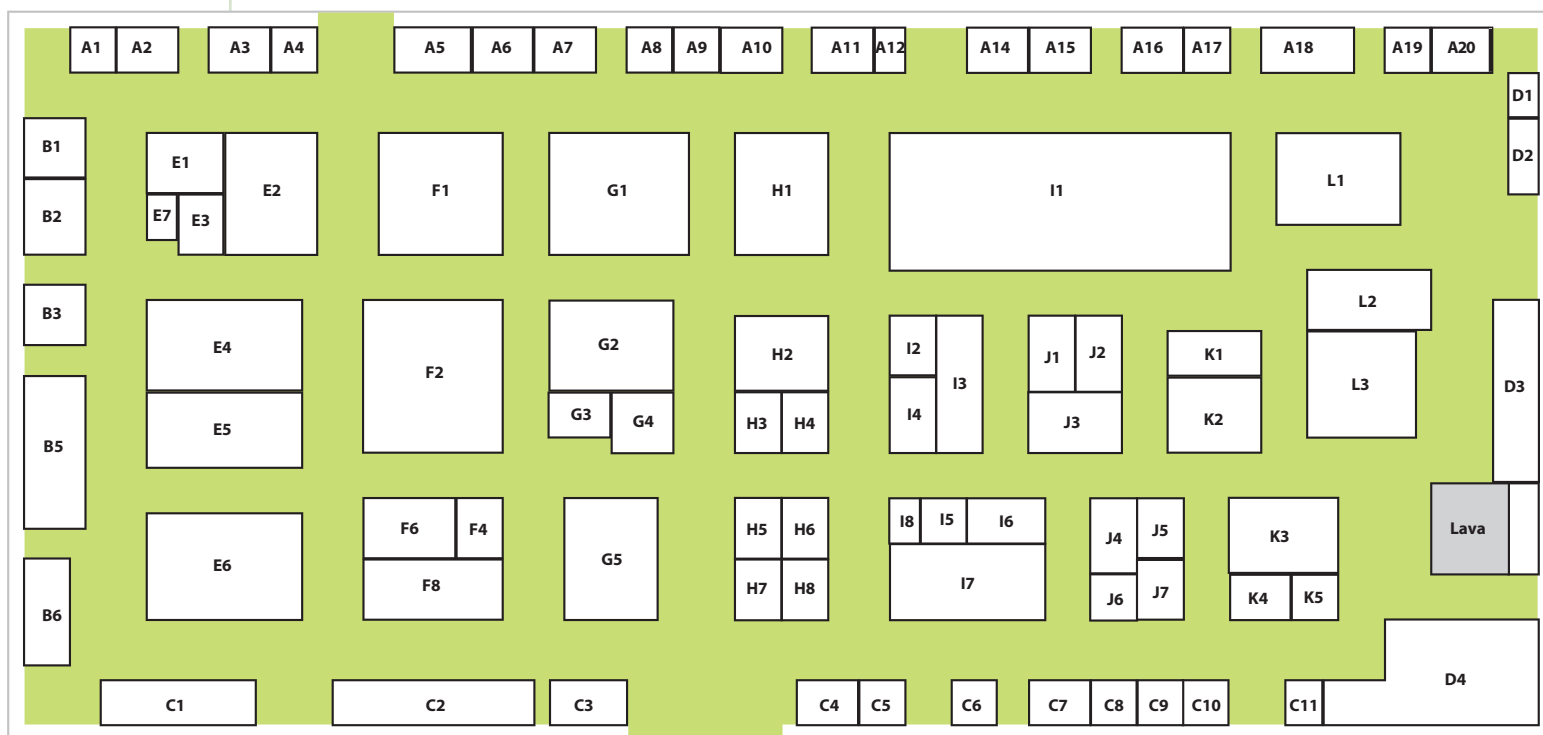

Estonia Medical Spa Hotel
Tammsaare 4a, Pärnu, Eesti
Tel +372 447 6905
sales@spaestonia.ee

www.spaestonia.ee

MESSIPAKKUMISED

Ajakiri Mari: telli ja võida 7-päevane lennureis New Yorki.

Aurinko: messihinnad, nädalane päikesepuhkus alates 385 €.

Baltic Breaks: loosireis Asoori saartele ja midagi veel: laupäeval 16.02.2013 kell 13.00.

Birgitta Festival: 2013 kava tutvustus, soodustusega piletid.

CWT Estonia (endine Kaleva): Aasia, Kariibid, seiklusreisid Aafrikas, Vahe- mere ja Alaska kruisid.

Eesti Ööjooks: soodusregistreerimine kuni 31.04.2013.

Hansabuss: Riiga 10 €, Tallinn või Riga City Tour 3 €, suusabuss 39 €/päev, Toyota Auris 24 €/päev.

Harmoonikum OÜ: ökospaia Mõisaproua kümblustoa kinkekaart -20%, värskete ihukreemide proovimine ja teelaud.

Hiiumaa: degustatsioonid, soodsad saunapakettid Hiiumaa Saunakaardilt.

Hilda Villa Viljandis: majutus, kella- viietee, teatri-või kontserdipilet, näitu- sepilet, lõuna-või õhtusöök.

Hotell Euroopa: lounge-stiilis konve- rentsisaal koos küpsisepausiga 20-le 75% soodsamalt.

Kalevipoja muuseum: 1-19.05–ostes 4 piletit kingituseks 1 pilet tasuta.

Kivisaare Ratsatalu: ratsamatkad ja laste ratsalaagrid, sünnipäevapeod.

Koeru Viburada: vibulaskmine -50%. Kehtib kuni 31.03.2013.

Koidulapark Hotell Pärnus: iga teine öö majutust tasuta.

Külarestoran Roots: ostes vähemalt

40 € kinkekaardi, maksad selle eest 5 € vähem.

Laitse RallyPark: veebruaris paarisra- jal 2 täisringi (4,6 km) BMW ralliauto roolis 45 €.

Leon Travel: kõik reise teenused

Ljuna Tours: päikesereisid üle maail- ma. Messil tervisekindlustus kingitu- seks.

Mahtra talurahvamuseum: aas- taringselt rahvuslikud programmid, maist septembrini nädalavahetustel giidiga jalgrattatuurid Juuru vallas.

Matkasport: Keen reisi- ja matkajalat- sid kuni 50%.

Narva-Jõesuu Spa ja Sanatoorium: pakett "Muinasjutuline nädalavahe- tus" -15%, soodsalt pakett "Terven- dav puhkus", lisaks pakett "Kevadine kingitus".

Photopoint: veebruaris ja märtsis Pen- tax K-5 II peegelkaamera ostjale kaasa Pentaxi binokkel.

Rannarahva Muuseum: puhkusepake- tid minevikku: tuusik vaid 1 €.

Novatours: messisoodustused suve- reisidele kuni 50%, eripakkumised talvereisidele.

Romantiline Rannatee: www.ranna- tee.ee kutsub sõpradega sauna.

SA A.H. Tammsaare muuseum: messil registreeritud ekskursioonidele muu- seumi programm tasuta.

SA Ajakeskus Wittenstein: perepiletid -50%. Asukoht Järvamaa boks.

SA Kalevipoja Koda: 01-19.05 Krati Seikluspargi pilet 20% soodsam.

SA Kukruse polaarmõis: polaarmõisa

emanda vastuvõtt.

Saaremaa boks: auhindadega saareli- sed osavusmängud.

Salva Kindlustuse AS: messil reisikind- lustus -15%, erihindadega aastased sooduskindlustused.

Setomaa: võida Seto Kuningriigi vik- toriinis viisa kuningriiki.

SPA TOURS Tallinn Viimsi SPA ja Grand Rose SPA Hotell Kuressaares: suurima saunade arvuga spaa- ja sau- nakeskused Eestis.

Suure-Jaani muusikafestival: päikese- tõusukontserdi piletid eelmüügist 1/3 soodsamad.

Suuresta Golf: laupäeval kell 13 loo- sitakse välja Green Card/ golfimängu kursus.

TEA Kirjastus: Reisijuhid, parimad pakkumised.

Tervis Spaa Grupp: ravispaahotellis Tervis kuurorativipakett alates 38 €, nädalalõpupakett alates 84 €.

TEZ Tours: messil eripakkumised.

Toila Spa Hotell: saunapakett messil 34 € inimene.

Viking Line: kruis Tallinnast Helsingi kaudu Stockholmi alates 25 € inimene.

Viru Folk: festivalipassid messil vaid 35 €.

Vudila mängumaa: 22.05 – 22.06 lapsevanema pilet -50%.

Wris Reisibüroo: sihtkohad Havai, Gambia, Bali ja paljud teised soodsa- malt.

www.turismiweb.ee: messipakkumi- sed Eesti turismiettevõtelt, soodus- tused 20-60%.

Osavõtjate paiknemine

A1	Profexpo OÜ	Festi	D-HALL	Festi Piimandusmuuseum	Festi
A10	Tourism Authority Of Thailand	Tai	D-HALL	Festi Politseimuuseum / SA Virumaa Muuseumid	Festi
A11	Sinu Reisibüroo Ab Matkapunkt Traveltop OÜ	Festi	D-HALL	Festi Ringhääligumuuseum	Festi
A12	Tallintour OÜ	Festi	D-HALL	Festi Sõjaajaloo Päränd	Festi
A14	Ljuna Tours OÜ	Festi	D-HALL	Egcc AS	Festi
A15	Baltic-Breaks Golf Tour Operator	Festi	D-HALL	Fivere Manor OÜ	Festi
A15	Golfest AS - Suuresta Golf	Festi	D-HALL	Flamuspank OÜ	Festi
A15	Startour OÜ	Festi	D-HALL	Elva Puhkepiirkond	Festi
A16	Leon Travel OÜ	Festi	D-HALL	Fishingtrips OÜ	Festi
A17,11	Union Travel Agency OÜ	Festi	D-HALL	Georg Ots Spa Hotell / Gospa OÜ	Festi
A18	Skytravel / Silk Company OÜ	Festi	D-HALL	Grand Hotel Viljandi	Festi
A19	Indigo Travel OÜ	Festi	D-HALL	Hageri Muuseum	Festi
A2, F2, G1	Oikumena OÜ	Festi	D-HALL	Harjumaa Ettevõtlus- Ja Arenduskeskus	Festi
A3	Uab Stena Line	Leedu	D-HALL	Harjumaa Muuseum / Amandus Adamsoni Ateljeemuuseum	Festi
A4	Tarbijakaitseamet / Euroopa Liidu Tarbija Nõustamiskeskus	Festi	D-HALL	Harmoonikum OÜ	Festi
A5	Fiesta Reisid OÜ	Festi	D-HALL	Helena Puhkemaja	Festi
A5	Tiit Reisid OÜ	Festi	D-HALL	Hiiumaa Turismiliit MTÜ	Festi
A6	Indonesia / The EmbASSy Of The Republic Of Indonesia	Indoneesia	D-HALL	Hilda Villa	Festi
A7	Karol AS	Festi	D-HALL	Hirvemäe Puhkekeskus / OÜ Hillis	Festi
A8	Tensi-Reisid AS	Festi	D-HALL	Hotell Pesa / OÜ Kagureis	Festi
A9	South African EmbASSy	Lõuna-Aafrika	D-HALL	Hotell Röpina	Festi
B1	Germalo Reisid	Festi	D-HALL	Hundi Talu	Festi
B2	Salva Kindlustuse AS	Festi	D-HALL	Ida-Viru Ettevõtluskeskus SA	Festi
B3	Dubai Department Of Tourism And Commerce Marketing	Araabia Ühendemiraadid	D-HALL	Isaku Vallavalitsus	Festi
B5	Güral Premier Hotels & Resorts	Türgi	D-HALL	Juurimaa Tall	Festi
B6	Laitserallypark	Festi	D-HALL	Jõeveere Talu	Festi
B6	Mainedd OÜ	Festi	D-HALL	Jõgeva Linnavalitsus	Festi
C1	Hansabuss AS	Festi	D-HALL	Jõgevamaa Arendus- Ja Ettevõtluskeskus SA	Festi
C10	Turismiweb.ee	Festi	D-HALL	Jõhvi Kindluskiriku Muuseum	Festi
C11	Naturali Tekstile	Leedu	D-HALL	Jõhvi Kontserdimaja	Festi
C3	Laulasmaa Spaa ja Konverentsihotell	Festi	D-HALL	Järva Arengu Partnerid MTÜ	Festi
C4	Aqva Hotels OÜ	Festi	D-HALL	Järvakandi KlaASimuuseum	Festi
C5	Spaa-Hotell Viiking	Festi	D-HALL	Järvakandi KlaASistuudio	Festi
C6	Strand Spaa & Konverentsihotell	Festi	D-HALL	Järvamaa Arenduskeskus SA	Festi
C7	Välisministeerium	Festi	D-HALL	Järvamaa Giidid MTÜ	Festi
C8	Festi Hotelli- Ja Turismikõrgkool / Ehte	Festi	D-HALL	Järvamaa Muuseum	Festi
C9	Dermoshop OÜ	Festi	D-HALL	Järvamaa Turismiinfokeskus	Festi
C9	Taktikalise LASKmise Keskuse OÜ	Festi	D-HALL	Jääaja Keskus	Festi
D1	Coffee4emotions OÜ	Festi	D-HALL	Kagureis OÜ	Festi
D2	Keskkonnaministeerium	Festi	D-HALL	Kajamaa Viburada / Robin Hood Management	Festi
D3	Matkaauto24.Com / Mn Home Invest OÜ	Festi	D-HALL	Kalevipoja Koda SA	Festi
D3	MatkASuvilad.Ee / Heidenline OÜ	Festi	D-HALL	Kallaste Turismitalu OÜ	Festi
D-HALL	A.H. Tammsaare Muuseum Vargamäel SA	Festi	D-HALL	Kauksi Puhkemajad / Kauksi Motell OÜ	Festi
D-HALL	Adavere Tuulik	Festi	D-HALL	Kelgukoerte Turismitalu Huskypark	Festi
D-HALL	Ajakeskus Wittenstein SA	Festi	D-HALL	Kivisaare Ratsatalu OÜ	Festi
D-HALL	Angla Tuulikumägi MTÜ	Festi	D-HALL	Kiviõli Seikluskeskus	Festi
D-HALL	Anija Mõisa Haldus AS	Festi	D-HALL	Kohtla Kaevanduspark-Muuseum SA	Festi
D-HALL	Arensburg Boutique Hotel & Spa ja Veski Trahter	Festi	D-HALL	Kohtla-Järve Põlevkivimuuseum	Festi
D-HALL	Armunud Kunstnik - Käsitööpood / OÜ Artbee	Festi	D-HALL	Koidu Kodu	Festi
D-HALL	Arturi Trahter	Festi	D-HALL	Koidulapark Hotell OÜ	Festi
D-HALL	Atla Mõis Ja Mõisakeraamika	Festi	D-HALL	Kolme Sõsara Hõrgutised / OÜ Alternatura	Festi
D-HALL	Atla Mõisa Kool	Festi	D-HALL	Kondase Keskus	Festi
D-HALL	Avinurme Flulaadikeskus SA	Festi	D-HALL	Koostöövõrgustik Ehedad Flamused Lahemaal MTÜ	Festi
D-HALL	Avinurme Puiduait	Festi	D-HALL	Kopli Madise Turismitalu	Festi
D-HALL	Bonifatiusse Gild	Festi	D-HALL	Krantsi Kõrts	Festi
D-HALL	C.R. Jakobsoni Talumuuseum	Festi	D-HALL	Kuke Turismitalu / Cuce-Camp OÜ	Festi
D-HALL	Festi Kontsert	Festi	D-HALL	Kukruse Polaarmõis SA	Festi
D-HALL	Festi Maanteemuuseum	Festi	D-HALL	Kuressaare Turismiinfokeskus	Festi
D-HALL	Festi Maaturism MTÜ	Festi	D-HALL	Kõrvemaa Matka- Ja Suusakeskus / Sportland Festi AS	Festi
D-HALL	Festi Muuseumraudtee MTÜ	Festi	D-HALL	Kõue-Mardi Turismi- Puhketalu / Adepte OÜ	Festi
D-HALL	Festi Muuseumraudtee MTÜ	Festi	D-HALL	Külarestoran Roots	Festi

D-HALL	Liinamäe Reisid OÜ / Jüri Saare Bussid	Festi
D-HALL	Loona Mõis Vilsandi Rahvusparki Keskus / MTÜ Loona	Festi
D-HALL	Lootuur OÜ	Festi
D-HALL	Luhthe Turismitalu	Festi
D-HALL	Luige Kandikeskus MTÜ	Festi
D-HALL	Lääne-Harju Koostöökogu MTÜ	Festi
D-HALL	Lääne-Viru Maavalitsus	Festi
D-HALL	Lääne-Virumaa / Lääne-Viru Turism MTÜ	Festi
D-HALL	Maarja-Magdaleena Gild MTÜ	Festi
D-HALL	Mahtra Talurahvamuseum	Festi
D-HALL	Maidla Mõis / MTÜ Maidla Mõisa Arendus	Festi
D-HALL	Matkapesa / Ahtja OÜ	Festi
D-HALL	Meieselts Meroos MTÜ	Festi
D-HALL	Meresuu Spa & Hotel	Festi
D-HALL	Metsanurme MTÜ	Festi
D-HALL	Missomaa Puhkekeskus OÜ / Kimalase Metsamaja ja Pullijärve Puhkeküla	Festi
D-HALL	Mooste Mõis SA	Festi
D-HALL	Motovilla / Liihet Invest	Festi
D-HALL	Muhu Turismi ASsotsiatsioon / Muhu Jaanalind OÜ	Festi
D-HALL	Mulgi Kultuuri Instituut	Festi
D-HALL	Mulgimaa Arenduskoda	Festi
D-HALL	Mäetaguse Mõisahotell	Festi
D-HALL	Mäetaguse Vald	Festi
D-HALL	Naissaare Turismi- Ja Puhkekeskus OÜ	Festi
D-HALL	Narva Muuseum SA	Festi
D-HALL	Nopri Talumeierei OÜ	Festi
D-HALL	Norman Ravimtaimed OÜ	Festi
D-HALL	Nõmme Kõrts	Festi
D-HALL	Nõrga Talu	Festi
D-HALL	O. Lutsu Palamuse Kihelkonnakoolimuseum	Festi
D-HALL	Obinitsa Muuseum	Festi
D-HALL	Okko Resto Kaberneemes / Oko Restoranid OÜ	Festi
D-HALL	Olustvere Mõis	Festi
D-HALL	Oxforell Puhkekeskus / Oxforell OÜ	Festi
D-HALL	Padise Klooster	Festi
D-HALL	Padise Mõis / OÜ Von Ramm	Festi
D-HALL	Paide Spordi- Ja Tervisekeskus SA	Festi
D-HALL	Paik MTÜ	Festi
D-HALL	Palme Mõis / SA Virumaa Muuseumid	Festi
D-HALL	Parvematkad OÜ	Festi
D-HALL	Peipsimaa Kogukonnaköök MTÜ	Festi
D-HALL	Peipsimaa Turism MTÜ	Festi
D-HALL	Pidula Mõis OÜ	Festi
D-HALL	Piusa KoobASte Külastuskeskus / SA Piusa	Festi
D-HALL	Piusa Ürgoru Puhkekompleks / OÜ Naxos	Festi
D-HALL	Prangli Reisid OÜ	Festi
D-HALL	Preeriakoda	Festi
D-HALL	Puuna Öömaja	Festi
D-HALL	Põhja-Harju Koostöökogu MTÜ	Festi
D-HALL	Põltsamaa Felix AS	Festi
D-HALL	Põltsamaa Muuseum	Festi
D-HALL	Põlvamaa Turism MTÜ	Festi
D-HALL	Päiksemaja Puhkemaja / OÜ Kõverjärve	Festi
D-HALL	Pärnu Lahe Partnerluskogu MTÜ (Plpk)	Festi
D-HALL	Pärnu Muuseum	Festi
D-HALL	Pärnumaa Turism SA	Festi
D-HALL	Rae Keegel	Festi
D-HALL	Rakvere Linnus / SA Virumaa Muuseumid	Festi
D-HALL	Rakvere Maraton MTÜ	Festi
D-HALL	Rannamõisa Küla MTÜ	Festi
D-HALL	Rannamõisa LaevASelts MTÜ	Festi
D-HALL	Rannarahva Muuseum SA	Festi
D-HALL	Rapla Turismiinfokeskus	Festi
D-HALL	Raplamaa Arendus- Ja Ettevõtluskeskus	Festi
D-HALL	Raudoja Kõrts OÜ	Festi
D-HALL	Rebala Muuseum / MTÜ Jägala Linnamäe	Festi
D-HALL	RebASeonu.Fe OÜ	Festi
D-HALL	Reimann Retked OÜ	Festi
D-HALL	Ristimäe Külalistemaja	Festi
D-HALL	Rmk Sagadi Mõis	Festi
D-HALL	Roheliste Rattaretked MTÜ	Festi
D-HALL	Roosta Puhkekeskus	Festi
D-HALL	Ruunawere Postimõis Hotell	Festi
D-HALL	Rõсна Puhkemaja / Turist OÜ	Festi
D-HALL	Räpina Turismiinfokeskus	Festi
D-HALL	Rytbergi OÜ	Festi
D-HALL	Saaremaa Turundusühing MTÜ	Festi
D-HALL	Saarepuhkus OÜ	Festi
D-HALL	Saarte Turismiarenduskeskus MTÜ	Festi
D-HALL	Sadama Puhkeala	Festi
D-HALL	Saka Mõis / Saka Mõis OÜ	Festi
D-HALL	Sanaka Baar / Virupiloot OÜ	Festi
D-HALL	SangASte Rukkiküla / MTÜ SangASte Turismiküla	Festi
D-HALL	Seto Ateljee Galerii MTÜ	Festi
D-HALL	Seto Line Laevareisid / OÜ Seto Line Reisid	Festi
D-HALL	Seto Talumuuseum Ja Seto Tsäimaja	Festi
D-HALL	Setomaa Turism MTÜ	Festi
D-HALL	Setomaa Turismitalo OÜ	Festi
D-HALL	Sibulatee MTÜ	Festi
D-HALL	Sillamäe Linnavalitsus / Sillamäe Muuseum	Festi
D-HALL	Sillaotsa Talumuuseum	Festi
D-HALL	Suure-Jaani Kohvik Ja Külalistemaja	Festi
D-HALL	Suure-Jaani Muusikafestival	Festi
D-HALL	Sõrve KülaStuskeskus MTÜ	Festi
D-HALL	Taagepera Küla / Loodusturism OÜ	Festi
D-HALL	Taarka Tarõ Kõõgikõnõ / Taarka Tarõ OÜ	Festi
D-HALL	TaAStusravi & Hotell WASa	Festi
D-HALL	Tabina Puhkemaja	Festi
D-HALL	Tallinna Ettevõtlusamet	Festi
D-HALL	Tallinna Filharmoonia	Festi
D-HALL	Tamme Aiandustalu	Festi
D-HALL	Tartu Seikluspark OÜ	Festi
D-HALL	Tartu Ülikooli Narva Kolledž	Festi
D-HALL	Tartumaa Arendusselts	Festi
D-HALL	Tartumaa Turism SA	Festi
D-HALL	Toila Vald	Festi
D-HALL	Toosikannu Puhkekeskus	Festi
D-HALL	Trahter Hüüru Veski	Festi
D-HALL	Turismitalud OÜ	Festi
D-HALL	Tiiri Vald	Festi
D-HALL	Vaivara Sinimägede Muuseum	Festi
D-HALL	Valga Militaarmuuseum / SA Valga Isamaalise Kasvatuse Püsiekspositsioon	Festi
D-HALL	Valgamaa Arenguagentuur SA	Festi
D-HALL	Valgehobusemäe Suusa- Ja Puhkekeskus	Festi
D-HALL	Vana Jüri Seebikoda	Festi
D-HALL	Vanamõisa Küla MTÜ	Festi
D-HALL	Vanaõue Puhkekeskus	Festi
D-HALL	Vao Külalistemaja / Taur Külalistemajad OÜ	Festi
D-HALL	Vihula Mõis / Vihula Manor Hospitality OÜ	Festi
D-HALL	Viimsi Vald	Festi
D-HALL	Viking Forell OÜ	Festi
D-HALL	Viljandi Linnavalitsus	Festi
D-HALL	Viljandimaa Omavalitsuste Liit / Viljandi Turismipiirkond	Festi
D-HALL	Viru Folk MTÜ	Festi
D-HALL	Virumaa Kunsti Ja Käsitöö Selts	Festi
D-HALL	Voore Tallid	Festi
D-HALL	Vudila SA	Festi
D-HALL	Võerahansu Puhkemajad	Festi
D-HALL	Võrtsjärve Ühendus	Festi
D-HALL	Väike-Maarja Vald	Festi

D-HALL	Väraska Küülastemaja / OÜ Candela-Ket	Festi	H5	Tervis Spaa Grupp	Festi
D-HALL	Väraska Sanatoorium Ja Väraska Veekeskus	Festi	H6	Pühajärve Spa & Puhkekeskus	Festi
D-HALL	Vääna Küülakoda MTÜ	Festi	H7	Grand Rose Spa Hotel	Festi
D-HALL	Üksik Riiütel OÜ	Festi	H7	Tallinn Viimsi Spa	Festi
E1	Albion Reisid OÜ	Festi	H8	Laitse Loss OÜ	Festi
E1	Sushihouse / OÜ Sushipro	Festi	I1	Baltic Tours	Festi
E1	Vinicom Trade OÜ	Festi	I1	Express Reisid Tartu	Festi
E2	Tallink Grupp AS	Festi	I1	Goadventure OÜ	Festi
E2	Visere Stockholm	Rootsi	I1	Meie Reisid	Festi
E3	Emeraude Travel OÜ	Festi	I1	Rio Reisid	Festi
E4	Viking Line	Festi	I1	Sereno Reisid	Festi
E5	Best Western Hotels Finland, Baltic States And Poland	Soome	I2	Alfa-Tour OÜ	Festi
E5	Botnia Tourist	Soome	I3	Lääne-Festi Turism MTÜ	Festi
E5	Comma Group Oy	Soome	I3, I7	Kurzeme Tourism Association	Läti
E5	Eurohostel Ltd / Hostelling International	Soome	I4	Egypt / EmbASSy Of Egypt Tourist Office	Egiptus
E5	Kouvola Tourist Office And Tykkimäki Amusement Park	Soome	I5	Photopoint / Nordic Digital AS	Festi
E5	Linnanmäki-Amusement Park	Soome	I6, I3	Vidzeme Tourism Association	Läti
E5	Moominworld	Soome	I7	Baltic Beach Hotel / Bbh Investments	Läti
E5	Omenahotels.Com	Soome	I7	Baltic Country Holidays	Läti
E5	Sea Life Helsinki Oy	Soome	I7	Baltictour.Com / Sia Grand Baltics	Läti
E5	Turku Touring	Soome	I7	Gulbene Municipal Agency / Gulbene Tourism and Cultural Heritage Centre	Läti
E6	Go Bus	Festi	I7	Jurmala City Council Tourism Information Center	Läti
E6	Go Hotel Shnelli	Festi	I7	Kolonna Hotels Group	Läti
E6	Go Rail	Festi	I7	Latvia / The Association Of Hotels and Restaurants Of Latvia	Läti
E6, G1, I1, F2	Go Travel / Gotravel AS	Festi	I7	Latvian Tourism Development Agency	Läti
E7	Reisimaailm	Festi	I7	Riga Tourism Development Bureau	Läti
F1	Etiihad Airways / Aviareps Airline Management OÜN	Araabia Ühendemiraadid	I7	Roja Tourism Society	Läti
F1, G1	Reisiekperdi AS	Festi	I7	Smile Line Incoming Travel Agency	Läti
F2	Akka Hotels	Türgi	I7, I3	Jelgava Regional Tourism Centre	Läti
F2	Amara World Hotels	Türgi	I8	Fie Arut Arutyunyan	Festi
F2	Crystal Hotels	Türgi	I1	Baltikums AAS	Läti
F2	Maxx Royal Belek Golf & Spa	Türgi	I1	Travel1 OÜ	Festi
F2	Sunny Holidays OÜ	Festi	I1, K1	Travel Dreams OÜ	Festi
F2	Susesi Luxury Resort	Türgi	I2	Albamare OÜ	Festi
F2	Tez Tour OÜ	Festi	I3, I3	Zemgale Planning Region	Läti
F2	Xanadu Resort Hotel	Türgi	I4	Hotel Jurmala Spa	Läti
F2, I1	Prime Tour OÜ	Festi	I5	Tunisian National Tourist Office	Tuneesia
F2, I1	Reisipunkt / Evmar Business Group OÜ	Festi	I6, I7	PegASa Pils Medi Spa & Resort Hotel / Arbat Riga Sia Ku	Läti
F4, D-HALL	Toila Spa Hotell	Festi	I7	Estlive Travel OÜ	Festi
F6	Fckerö Line	Soome	K1	Est-Reisid OÜ	Festi
F8	Coffee Bean OÜ	Festi	K1	FantaASia Reisid OÜ	Festi
F8	Finnish Railways / Vr Group Ltd	Soome	K1	Fortest Reisid OÜ	Festi
F8	Sky24.Fe	Festi	K1	Gondvana Reisid	Festi
F8	Tui Österreich	Austria	K1	Livehouse Reisid / Ka & Ka Projekt OÜ	Festi
F8/C2, G1	Esttravel AS	Festi	K1	Reisibüroode Liit MTÜ	Festi
Fuajee	Ajakiri Mari / Marikiri OÜ	Festi	K1	Sv Tours / A&B Design Group OÜ	Festi
G1	Club Marco Polo	Türgi	K1, I1	Abc Reisid	Festi
G1	Delfiin Reisibüroo OÜ	Festi	K1, I1	Baltic Travel Reisid	Festi
G1	Kemer Resort Hotel	Türgi	K1, I1	Diamond Travel	Festi
G1	Letoonia Golf Resort Belek	Türgi	K2, I7	Sigulda Tourism Development Agency	Läti
G1	Limak Hotels / 5*	Türgi	K3	MatkASport OÜ	Festi
G1	Novatours	Festi	K4	Lindaliini AS	Festi
G1, F2	Anhel Tours AS	Festi	K5	Festi Karavan / MTÜ Klubi Festi Karavan	Festi
G2	Estonian Air AS	Festi	K5	Festi Kämpingud	Festi
G3	Baltic Ferry Tickets OÜ	Festi	K5	Läti Kämpingud	Läti
G4	Narva Linna Arenduse Ja Ökonoomika Amet	Festi	L1	Alanya Tourism Promotion Foundation / Altav	Türgi
G4	Narva-Jõesuu Linnavalitsus	Festi	L1	Antalya Tourism Development	Türgi
G4	Narva-Jõesuu Sanatoorium AS	Festi	L1	Tourism Development And InfrAstructure Operation Union Of South Antalya / Gatab	Türgi
G5, G1, I1	Cwt Estonia AS	Festi	L1	Turkish Airlines	Türgi
H1	Aurinko OÜ	Festi	L1	Turkish EmbASSy Information Counsellor's Office	Türgi
H2	Lot Polish Airlines	Poola	L2	Etamp OÜ	Festi
H2	Rail Europe	Belgia	L3	Latgale Planning Region	Läti
H2, G1	Wris Reisibüroo / AS Wris	Festi	L3	Pskov Tourism Development Center	Venemaa
H3	Fra Mare ThalASSo Spa	Festi	VÄLJAS	Ecolines Estonia OÜ	Festi
H4	Hotell Euroopa / Calistex Hotels OÜ	Festi			

Katariina külalistemaja

PUHKUS RAKVERES!

Spapakett

Romantika-
pakett

Teatripakett

Ööbides Katariina Külalistemajas:

- Aqva Vee- ja Saunakeskus -20%
- Rakvere Linnus -20%
- Teatripakett Rakvere Teatri etendustele
- Romantikapakett kahele sviidis: hind 120 €

- Hubane majutus Rakvere linna vanimal tänaval otse Vallimäe külje all 5 minuti tee kaugusel kesklinnast.
- Külalisi ootavad eriuimelised kahe kuni nelja-kohalised toad.
- Sviidis ootavad nii saun kui mullivann
- Saab kasutada sauna ja konverentsisaali, mis on mõeldud kuni 30 inimesele.
- Majas asub ka restoran-baar „Katariina Kelder”. Sobib suurepäraselt pulmapidude ja juubelite korraldamiseks. Toitlustame korraga kuni 120 inimest.
- Kunstisalong, mis on avatud 24 h.

Address: Pikk tn 3, Rakvere
Telefon: +372 322 3943
www.katariina.ee